

ACTUALIZAREA INVENTARULUI SPEOLOGIC DIN BAZINUL 4001 (versantul drept al Someșului între Buzușa și Jibou)

**Dumitru Istvan, Iosif Rist, Eugen Constantinescu,
Gheorghe Gellinek, Felix Merșei, Ioan Tămaș,
Ioan Borz, Marius Diaconescu, Marius Todoran,
Dan Zenecan, Corneliu Moldovan**

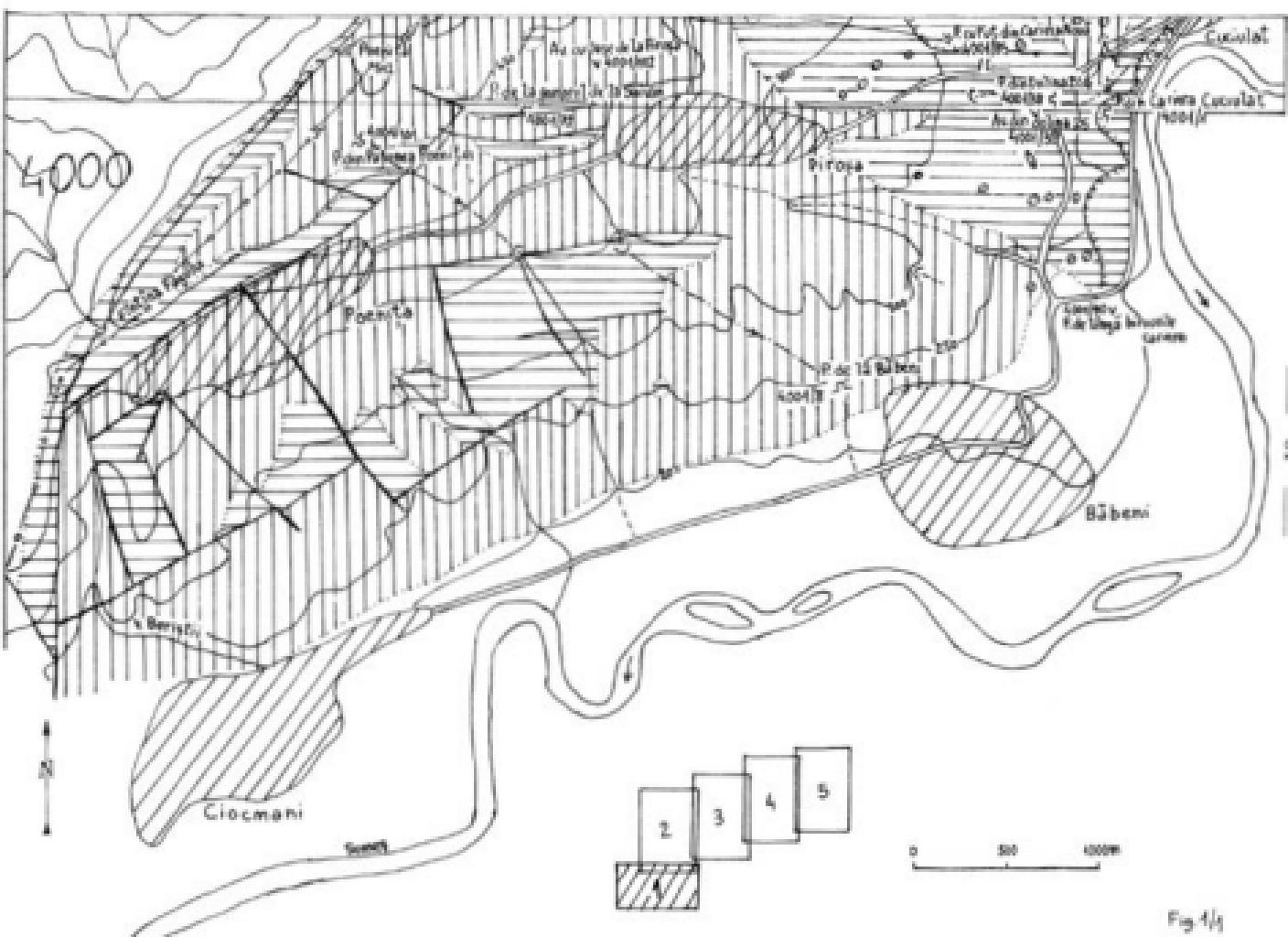
clubul de speologie Montana Baia Sprie

Podișul Someșan este regiunea geografică de pe rama de nord-vest a Depresiunii Transilvaniei, străbătută de Someș și affluentii acestuia. Bazinul 4001 cuprinde partea vestică a platoului Purcăreț-Boiu Mare-Jugăstreni, precum și versantul sudic al culmii Prisnel. Limita dintre aceste două subunități geografice este convențională, căci partea sudică a culmii Prisnel este un monoclin în care nici morfologic și nici geografic nu se poate trasa o limită. Bazinul 4001 cuprinde și partea vestică a culoarului Someșului, culoar depresionar dominat de terasele inferioare ale Someșului. Bazinul 4001 include atât principalele cavități ale podișului Someșan, cit și cele mai multe cavități din această arie (108). Ca metodologie, în lucrare sunt prezentate doar cavitățile ce nu au fost prezentate în alte lucrări, sau informații ce completează datele publicate, fiind anexată în acest sens o bibliografie comprehensivă. Lucrarea este deci o completare sintetică a publicațiilor anterioare, reflectând în exclusivitate explorările efectuate de Speo Montana Baia Sprie, o continuare a lucrărilor de referință apărute în buletinul clubului de speologie "Emil Racoviță" București, nr. 8/1983.

1. Istoriciul cercetărilor speologice

Sinteză asupra peșterilor din Transilvania publicată de E.A. Bielz în două numere successive în Anuarul Societății Carpatine Ardeleane (1884, 1885), cuprinde doar peștera Ciungi (Die Tropfsteinhöhle von Kis-Nyires). Există o oarecare incertitudine asupra peșterii de la Clit (menționată în numărul din 1884), Clitul fiind localitatea situată pe malul opus Cuciulatului al Someșului, în care pînă acum nu a fost identificată nici o peșteră asemănătoare celei din descriere. Ne permitem să presupunem că peștera de la Clit, din lucrare, reprezintă de fapt actuala peșteră din cariera Cuciulat. Asupra acestei peșteri autorul aduce importante precizări istorice preluate din literatura mai veche. Astfel Ladislau Kovari (1853) arată că peștera a fost folosită ca adăpost de Stefan Csaki - conducătorul armatei principelui Transilvaniei, Sigismund Battory, în luptele cu generalul austriac Basta, de aceea ca era denumită peștera Csaki. În anul 1849, după infringerea din bătălia de la Jibou, peștera a fost folosită ca ascunzătoare de conducătorul seculilor, Ladislau Berzenseci, împreună cu supraviețitorii din bătălie, timp de cîteva săptămâni. Si cum peștera de la Cuciulat era binecunoscută (cariera începînd să funcționeze în timpul primului război mondial, fiind deschisă de prizonieri de război italieni), iar în Clit nu se cunoaște nici de către cei mai bătrâni locuitori vreo peșteră aptă să adăpostească unități militare, există doar două ipoteze: fie că peștera de la Clit este situată chiar în Clit și își așteaptă încă exploratorii (dar în acest caz e greu de explicat "stergerea" completă din memoria locuitorilor într-o perioadă relativ scurtă), fie că autorul (E.A.Bielz) a preluat fără să verifice informații mai vechi, cu localizare greșită, și că peștera de la Clit este de fapt peșteră din cariera Cuciulat, ipoteză mai credibilă și acceptată de autori.

Redescoperirea peșterii din cariera Cuciulat s-a făcut în anul 1962, cind minerul Costan Indrecan din Ciula a intat în peșteră pe circa 150 m. Elevii școlii tehnice de geologie din Baia Mare ce făceau practică la Surduc, auzind de aceasta, intră în peșteră în 10-11 noiembrie 1962 (7 elevi împreună cu prof. Pașca Sever și maistrul Vasile Oniga). S-au cartat 450 m de galerie, realizindu-se harta, un profil longitudinal și profile transversale din 5 în 5 metri, durata explorării fiind de 22 ore. Rezultatele explorărilor sunt prezentate în mai multe publicații (Gazeta Învățămîntului 18.1.1963, Pentru Socialism 2.12.1962, România Liberă, revista Sport nr. 3 (febr. 1963), Scîntea 15.11.1962, Flacăra 27.7.1963).



4002

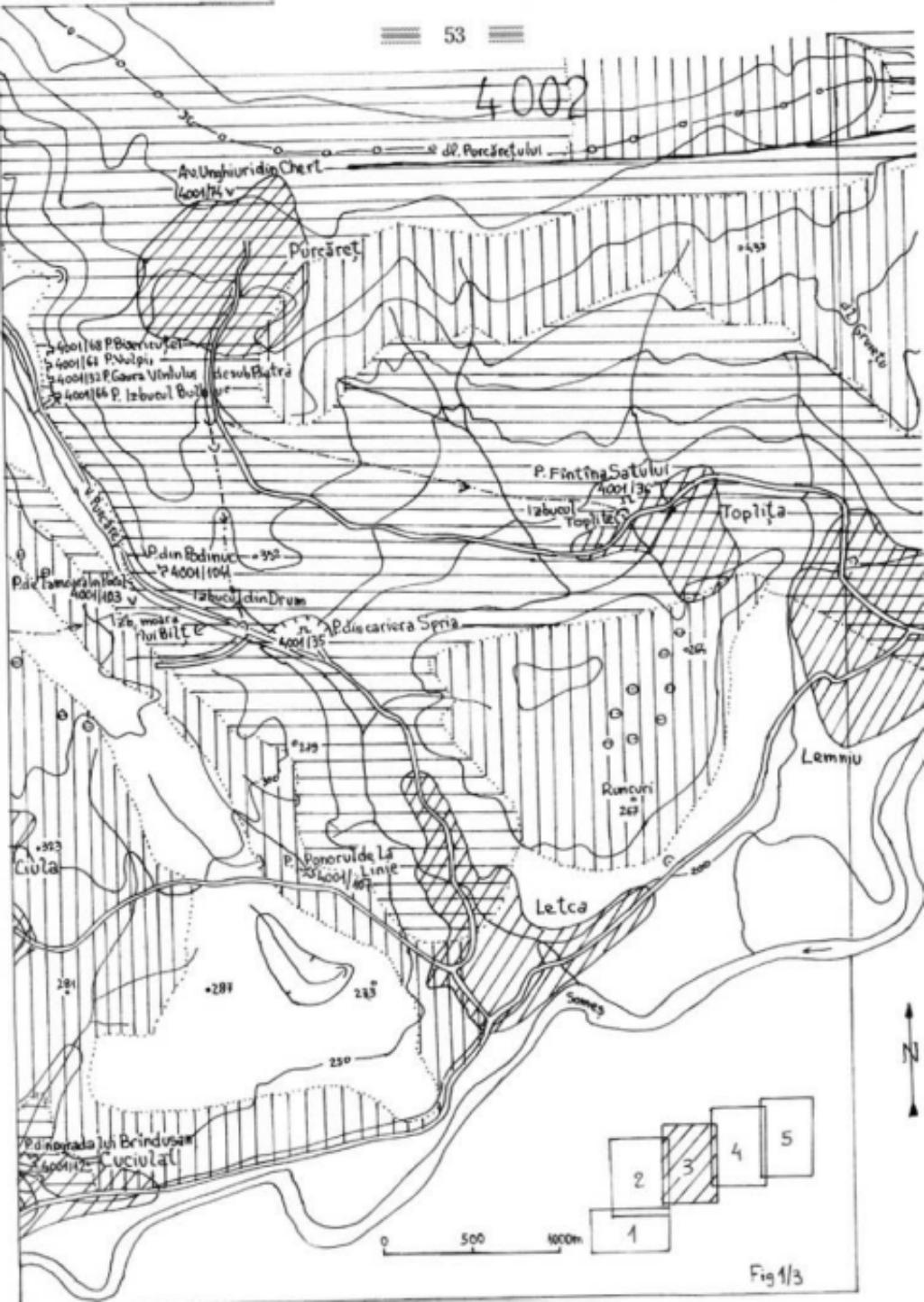
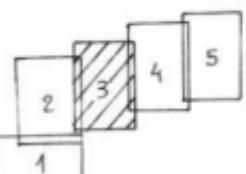
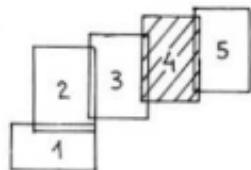
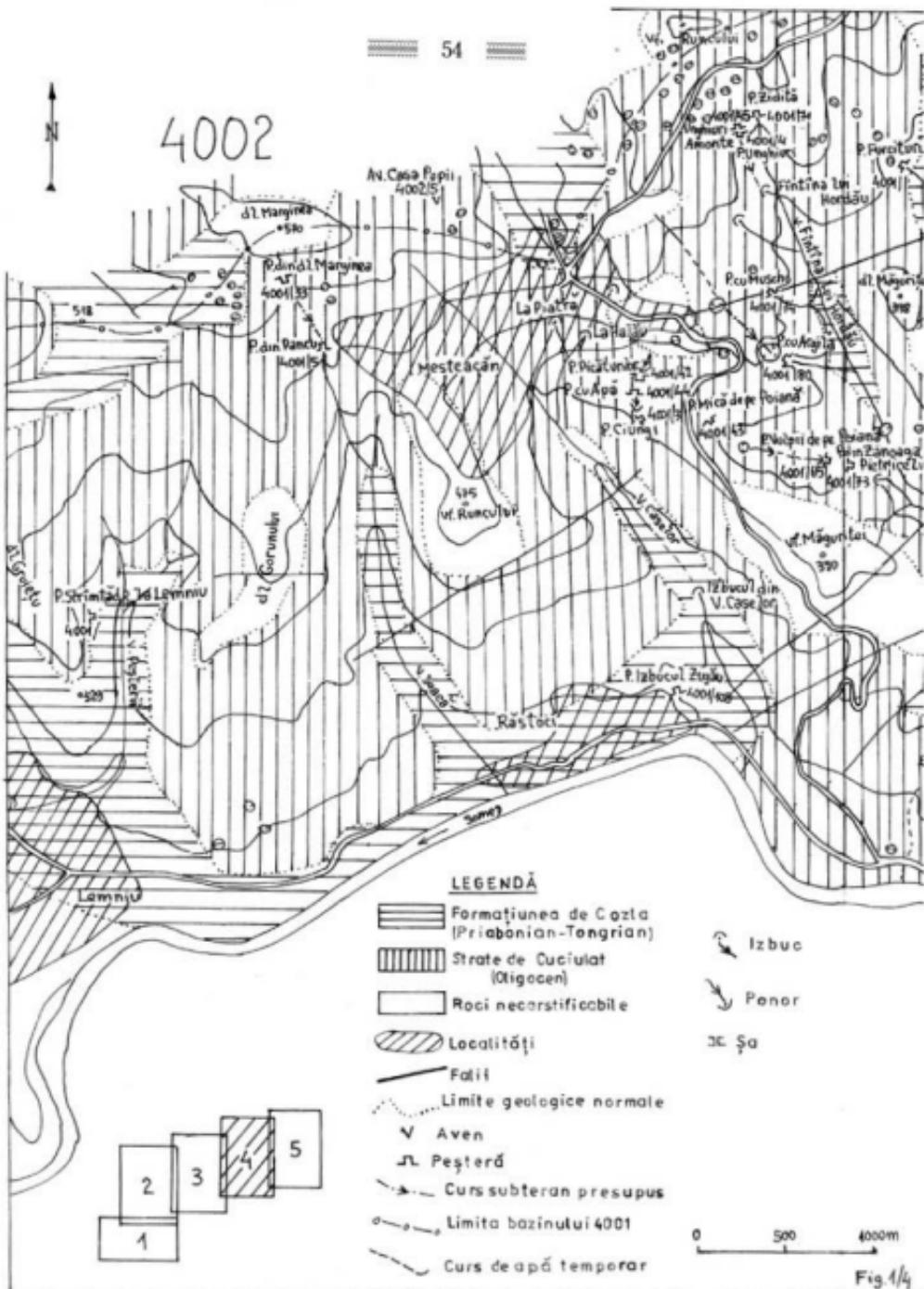


Fig 1/3



4002

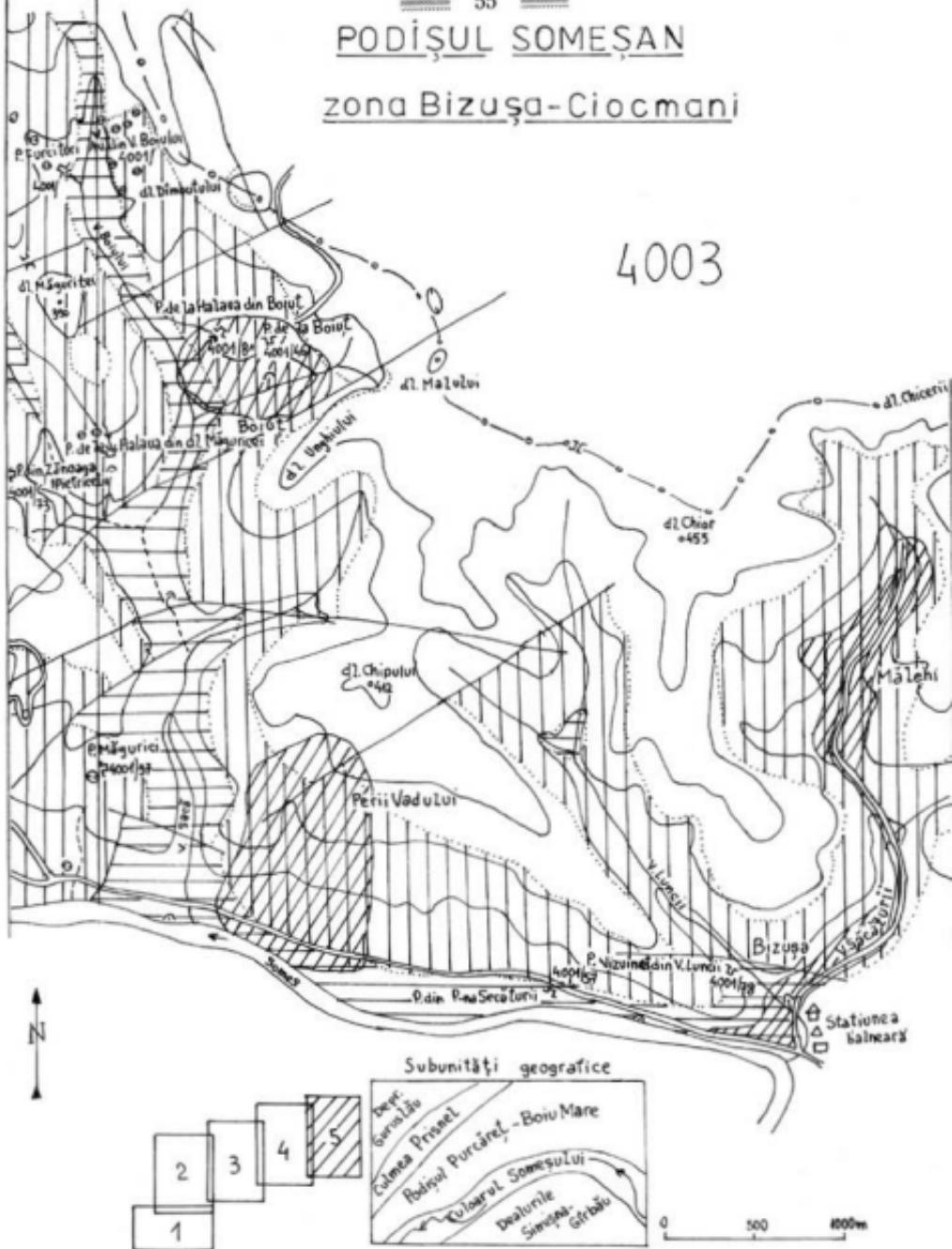


0 500 4000m

Fig. 1/4

PODIŞUL SOMEŞANzona Buzuşa-Ciocmani

4003



PESTERA UNGHIURI

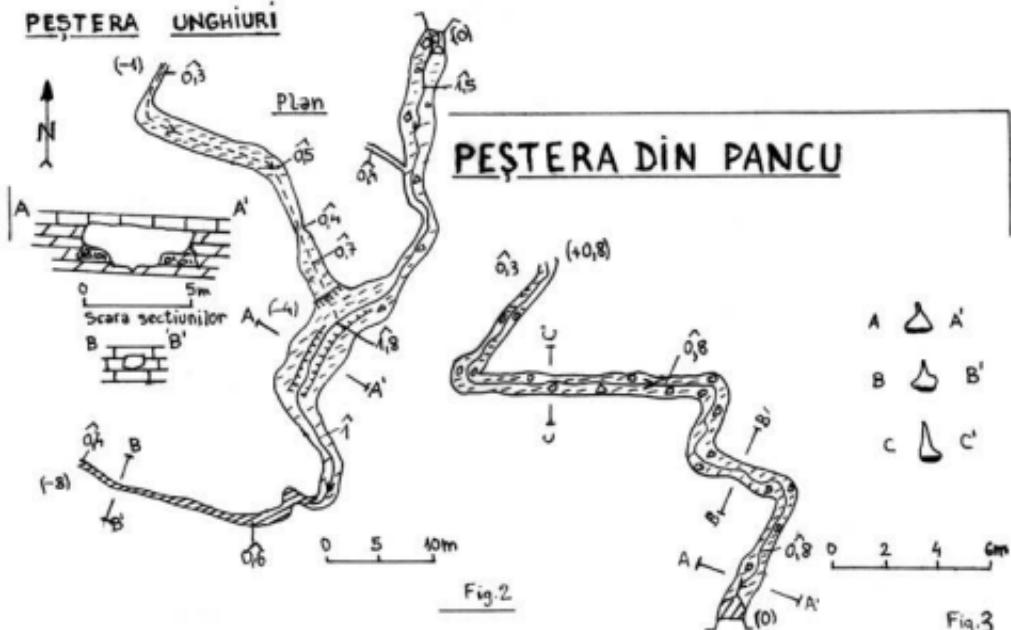


Fig.2

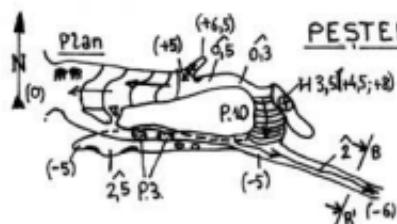
Fig.3

Rezumând descrierea peșterii din articolul "În adîncul pământului", semnat de prof. Pașca Sever în Gazeta Învățământului din 18.01.1963, rezultă că exploratorii au ajuns și în sala cu picturile rupestre, descoperite ulterior.

"După ce am parcurs primii 10 metri pe un culoar nu prea înalt, larg de 70-80 cm, cu pereti netezi, se ajunge la o spârțură în formă de amfiteatru, cu o înălțime de 7-8 m și un diametru de 3 m. De aici urmează un culoar cu pereti drepti, spălați de apele de infiltratie de la suprafață. După circa 80 m de la intrare încep minunate formațiuni: stalactite, stalagmite, draperii de-a lungul culoarului, care uneori se largesc, alteleori se îngustează. După acest culoar se ajunge într-o cameră circulară în formă de pilnic, cu diametrul de 10 m, pînă unde a pătruns mineral din Ciula. În continuare se coboară 2 m pe blocuri rupte, spre adîncul peșterii, care devine mai îngustă și mai scundă. Pereti sunt uneori căpuștiți cu depuneri de

PESTERA DIN OGRADA LUI BRÎNDUSAN GAVRIL

Profil longitudinal



Sectioni

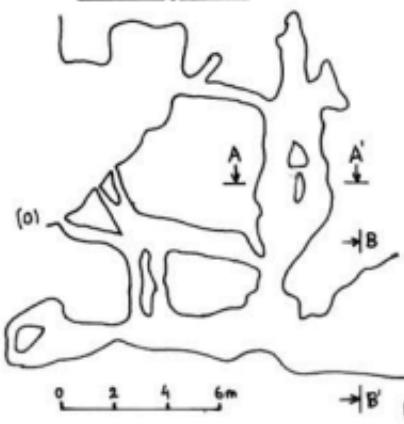
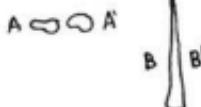
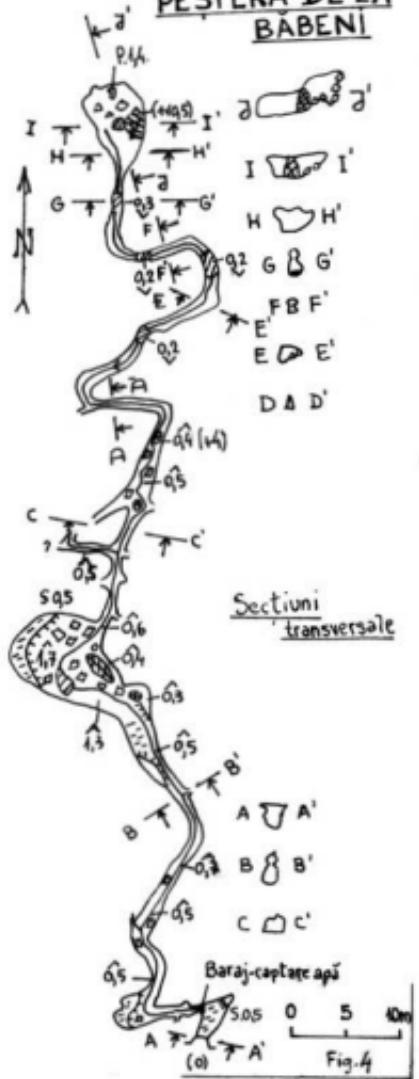


Fig.5

PESTERA DE LA BĂBENI



cu 62 de cavități. Începând din anul 1989 Speo-Montana Baia Sprie își extinde activitatea și în partea vestică a bazinului (zona Cuciulat-Răstoci), în care concomitent lucrează și CSER Cluj-Napoca, ale căror explorări nu sunt însă prinse în speogramă, nefiind comunicate Institutului de Speologie "Emil Racoviță" București.

2. Date geologice

Formațiunile carstificabile sunt reprezentate de formațiunea de Cozla și de stratele de Cuciulat, suprafața ocupată de ele fiind de 36,18 kmp respectiv 44,93 kmp, reprezentând 34,61% și respectiv 42,9% din totalul suprafeței bazinului (104,54 kmp).

In ansamblu, formațiunile carstificabile ocupă 81,11 kmp (77,59% din întreaga suprafață), iar în realitate aria lor este chiar mai extinsă, ele fiind acoperite în lungul Someșului de produse cuaternare de terasă.

Formațiunea de Cozla - descrisă anterior ca "serie calcaroasă recifală", "calcarele grosiere superioare", "calcarele de Cozla", "calcarele priaboniene", cuprinde partea superioară a Eocenului (Priabonianul superior) și baza Oligocenului (Tongrianul). Are o grosime de 30-40 m în spațiul dintre masivele cristaline Ticău și Preluca, iar chiar pe bordura acestor masive, pînă la 60 m. Au caracter recifal, secențele recifale

calcit. Spre NV galeria se îngustează foarte mult, în talpă apărind formațiuni necarstificabile. Din culoarul principal pornește ramificații, unele aluvionate. Temperatura aerului 12-14 grade Celsius".

În același articol se amintește de peștera Lii, accesibilă pe 20 m, fiind presupusă legătura acesteia cu peștera din cariera Cuciulat.

Popularitatea făcută prin presă, a făcut ca peștera din cariera Cuciulat să fie vizitată în 8 septembrie 1964 de un grup de elevi băimăreni (Iștvan Dumitru, Konreich Tiberiu, Pop Stelian). Accesul se facea print-un puț de 10 m, situat în treimea inferioară a frontului carierei, urmînd o galerie fosilă înaltă "cît omul", cu minunate stalactite și stalagmite. Se ajunge la activ, acolo unde acesta se pierde într-o diaclază impenetrabilă. "Călăuziți de pîrul înaintăm print-o galerie cu ramificații. Apoi spre stînga ajundem într-o sală de unde urmează un culoar strînt, care se parcurge tîrîs. Redăm de activ și ajungem la terminusul peșterii, unde găsim o sticlă în care introducem și noi biletul ce certifică parcurgerea peșterii. Explorarea a durat 4,5 ore" (Extras din jurnalul manuscris al expediției).

Același grup explorează în 7.09.1964 și peștera Lii, pînă la sifon.

În anul 1952, cu ocazia asfaltării drumului național Baia Mare-Dej, peștera Ciungi de la Mestecăan este vizitată de constructori, printre care era și Földes Emil (Emilke) din Baia Mare. Grupul de elevi băimăreni explorează în 1965-1966 și peștera Ciungi de la Mestecăan (16.09.1966) cartindu-se 234 m, peștera din Unguri - 100 m, peștera Unguri amonte - 23 m, avenul de pe Dumbravă, peștera de la Boiu și peștera Gaura Boiului de sub Piatră - 20 m. Cartările s-au realizat cu o sîrmă etalonată de 6,5 m lungime, realizindu-se schițe existente și astăzi în arhiva Speo-Montana.

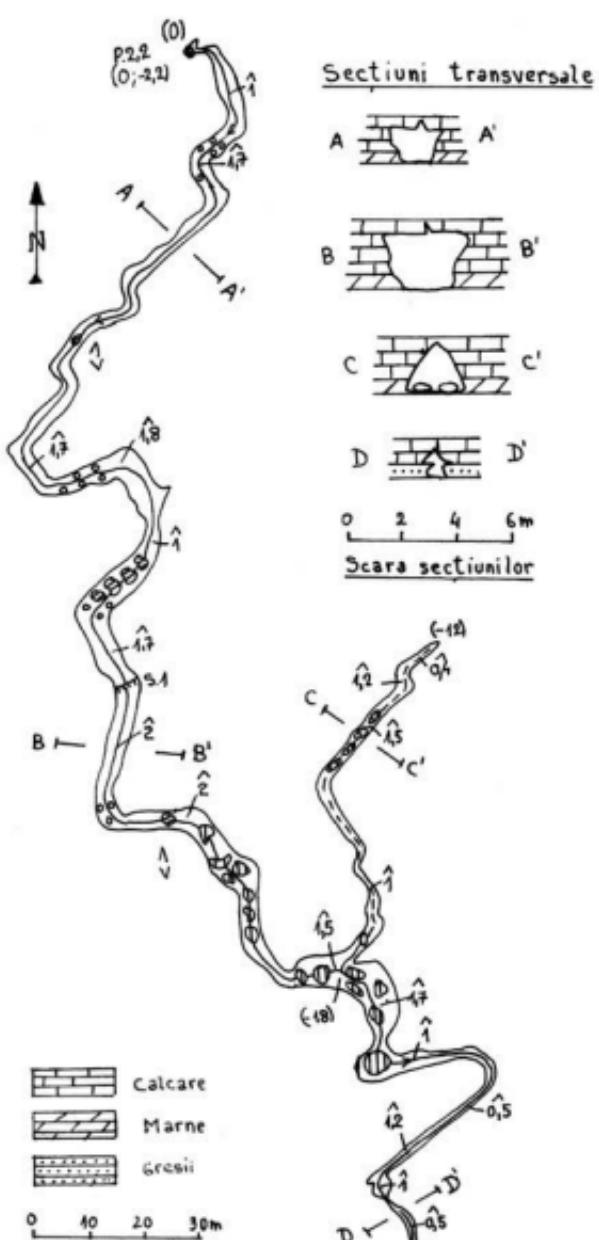
În Harta regiunilor carstice din România - Tr. Orghidan și alții, 1965, bazinul e trecut cu 6 peșteri (peștera din cariera Cuciulat, p. Lii, p. din Ciungi, p. din Unguri, p. din Pancu, p. de pe Imas) incluse în lucrare de T. Rusu.

În perioada 1973-1980 prof. Andrei Dragoș, împreună cu un grup de elevi din Curtuiușul Mare și apoi din Fîntîcul Mare - "Cutezătorul Chioarului", explorează 27 peșteri în podisul Someșan, dintre care unele și din bazinul 4001 (Boiu Mare-Boiu). Dintre acestea 3 au fost cartate, iar 15 descrie sesiuni ale cadrelor didactice.

În anul 1976 Speo-Montana își începe activitatea în zona Mestecăan-Boiu Mare, Clubul de speologie "Emil Racoviță" București, partial în colaborare cu Lanterna Magică Halmeu, atacă zona Cuciulat-Șoimușenii în perioada 1978-1980, iar Cepromin Cluj-Napoca în 1979-1980 explorează mai multe cavități în bazin (cea mai importantă descoperire fiind p. de la Măgurici - Perii Vadului).

Concomitent, un grup din Gherla (Orizont), devenit ulterior filială a Cepromin Cluj-Napoca, efectuează explorații în zona Bîzușa. În sistematizarea realizată de clubul de speologie "Emil Racoviță" București în 1983, bazinul apare

PESTERA DIN DL. MARGINEA DE LA MESTEACĂN



fiind interstratificate la diferite nivele și conțin numeroase fosile (Vulsella, Natica, Ostrea, Campanille, Sirenide, Paleocarpilius etc.).

Predomină calcarele biodetrictice, grosiere, masive sau stratificate, subordonat fiind prezente calcare algale și calcsiltite. Ele ocupă aproape integral culmea Prisnel, având o cădere monoclinală sudică și cobyoră în trepte determinate de fracturi pînă în valea Someșului.

Stratele de Cuciulat în nomenclatura veche, Oligocenul inferior (Latorian) avea individualizate două nivele: stratele de Curtuius calcaroase și stratele de Ciocmani marno-grezuoase, cu lenticile de cărunci. Lucrările lui A. Rusu au dovedit că cele două denumiri se referă la același interval stratigraphic, fiind vorba de treceri laterale de facies, revenindu-se astfel la denumirea propusă de St. Mateescu - strate de Cuciulat.

Au o grosime de 30-50 m și o constituție carbonato-argiloasă (alternanță de calcare, marne și argile). Sunt fosilifere, fiind prezente Planorbide, Cyrena, Ostrea, Natica, Turitella etc.

Ca formațiuni necarstificabile sunt prezente formațiunile de valea Nadășului (cunoscută în trecut ca "strate de Turbuță"

termenul bazal al Priabonianului), constituită din conglomerate, gresii, silito și marne, precum și formațiuni mai noi decât stratele de Cuciulat - stratele de Bizușa (Oligocen mediu - Rupelian), stratele de Ileanda (partea superioară a Rupelianului) și stratele de Buzaș (Oligocen superior - Miocen inferior).

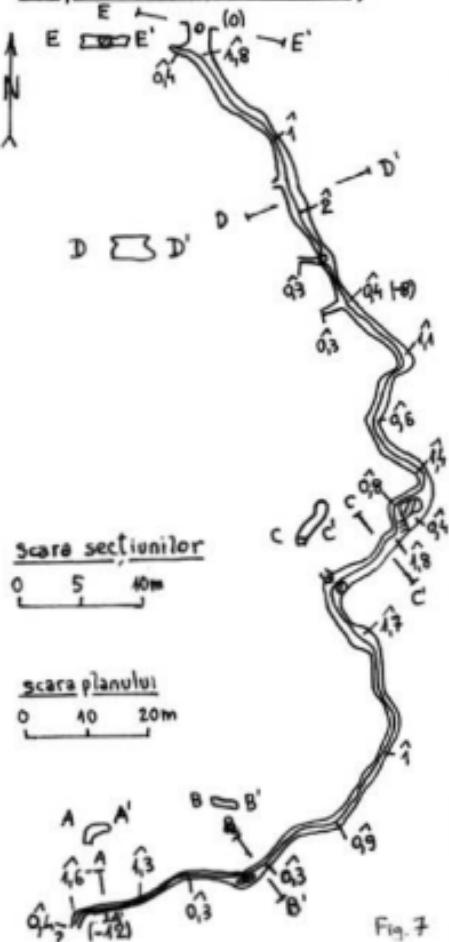
3. Hidrografia

Afluentii Someșului care străbat zona discutată au în general lungime redusă (v. Purcărețului - circa 8 km, v. Seacă - circa 5 km, v. Sacă - v. Fântâna lui Hordău - 4 km), cu frecvențe ponoare și izbucuri. Există de asemenea o extinsă circulație subterană, drenând apele ce se pierd în zona platourilor de la Pirosa, Soimuseni, Cozla, Purcăret, Mesteacăan, pe falii E-V, cu orientare diferită de a retelei hidrografice actuale și care debursează prin izbucuri la nivelul Someșului. De la vest la est au fost identificate

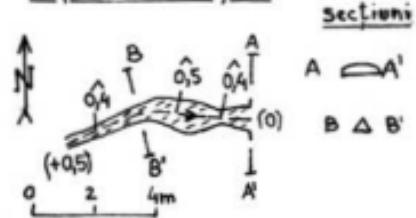
Fig. 6



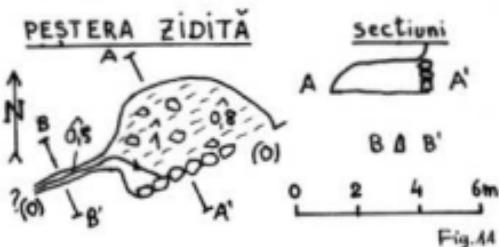
PESTERA DE LA BOIUT



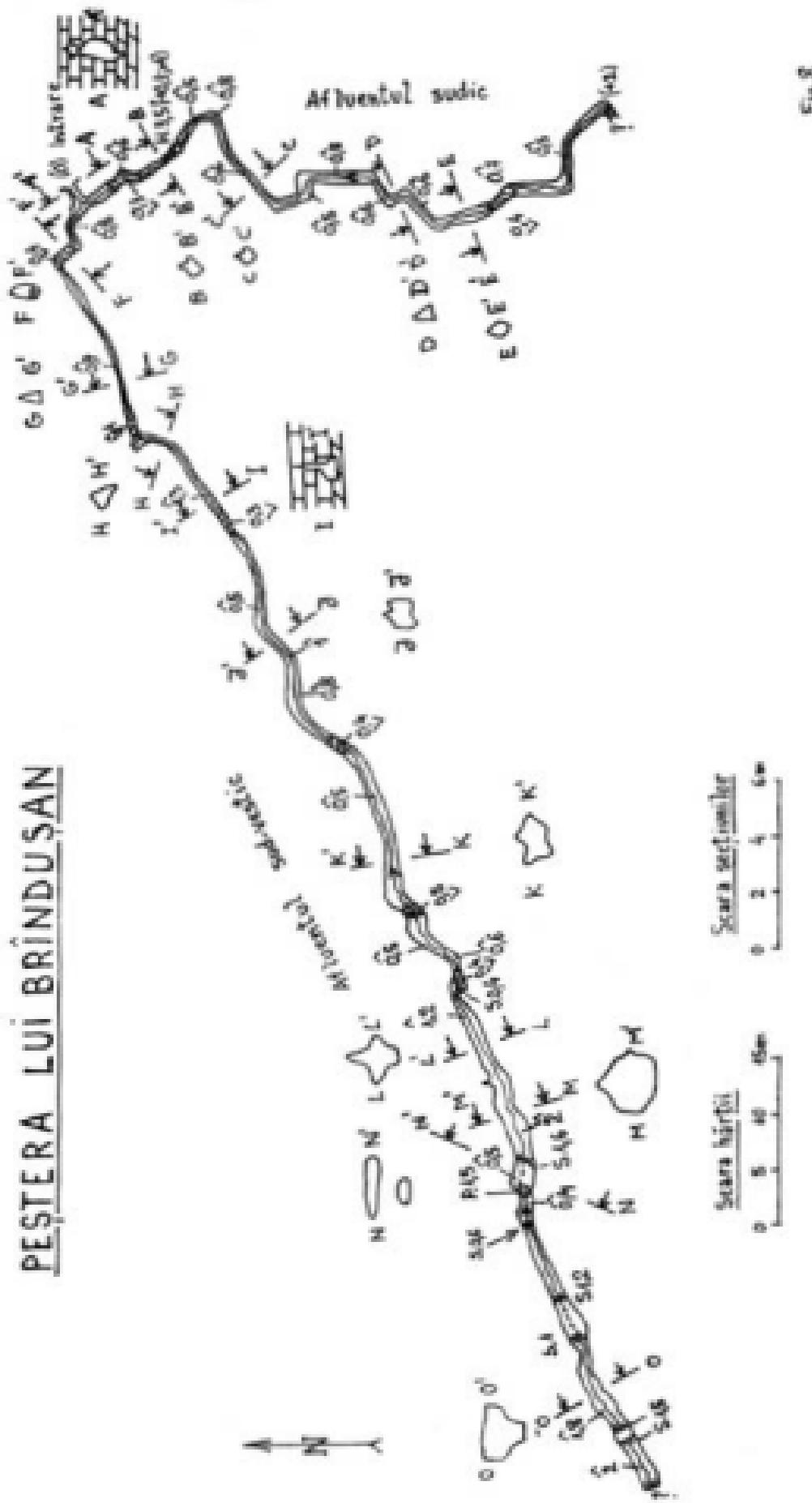
PESTERA CU MUSCHI



PESTERA ZIDITĂ



PESTERA LUI BRÎNDUȘAN



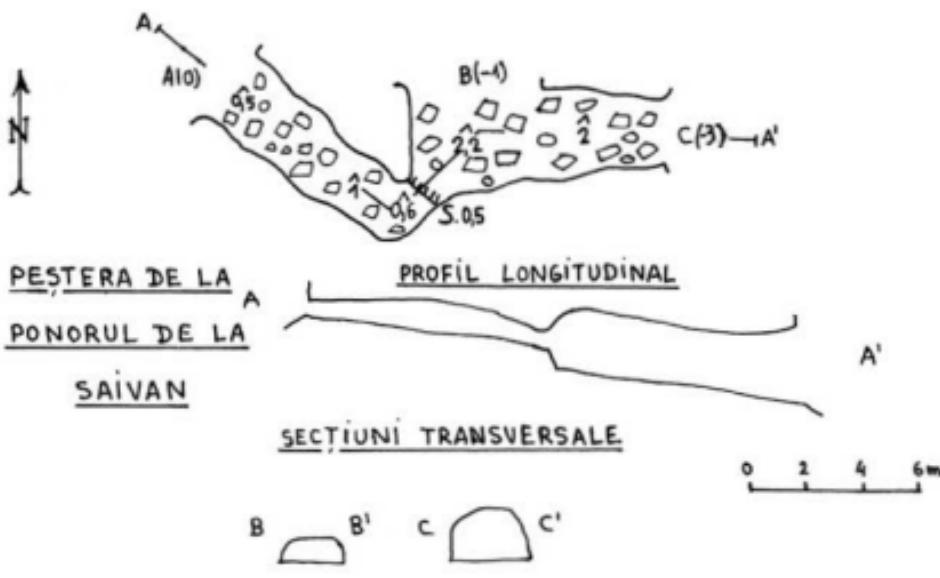


Fig. 12

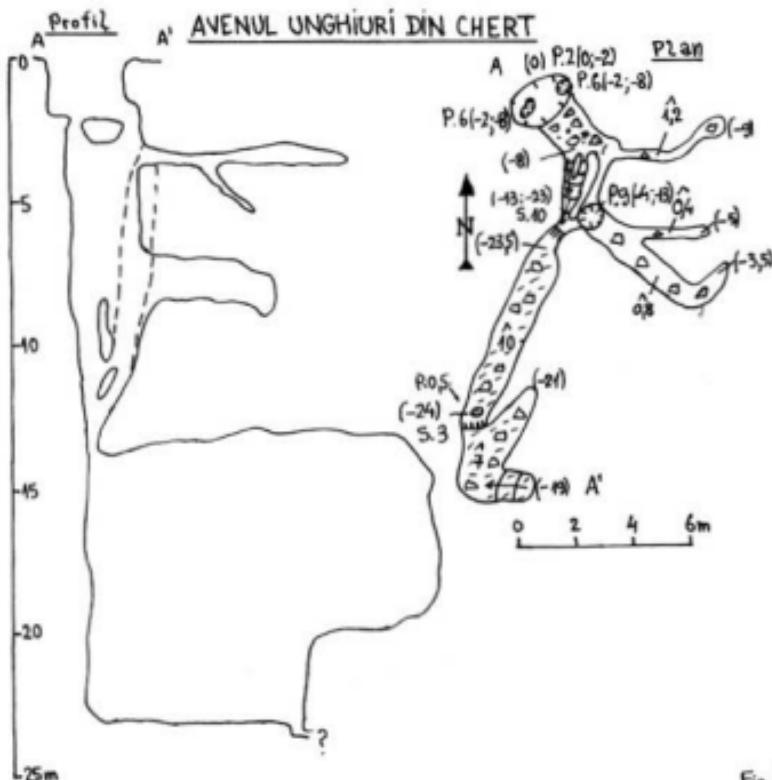


Fig. 13

următoarele cursuri subterane:

- poronor de la Saian - peștera de la Bâbeni (circa 2 km) - în Oligocen;
- peștera din cariera Cuciulat - izbucul de la sud de Cuciulat (circa 1 km) - Eocen;
- avenul din Zăpodia Soimușenilor - izbucul din v. Seacă (1,5 km), apoi apa dispără într-un poron, trece prin peștera din Ograda lui Brindușan Gavrili, ieșind la zi în izbucul din aval de peșteră (Eocen);
- platoul Hirtoape - peștera lui Brindușan - circa 1 km în Oligocen;
- peștera de la moara lui Pocol - izbucul de la moara lui Bilt (valea Purcărețului) - străpungere hidrologică explorată pe circa 2 km (Eocen);
- Purcăreț - izbucul Topliței (2,3 km) - Eocen;
- peștera Ciungi - izbucul Zugău (1,6 km) Oligocen - Eocen;
- pierderile de apă din platoul Mesteacân - Boiu Mare.

În ansamblu hidrologia subterană a zonei este practic necercetată, lipsind pînă acum marcarile care să valideze traseele menționate anterior. O estimare corectă a potențialului carstic al zonei depinde în mare măsură de colorările și marcarile ulterioare, în prezent efortul fiind acordat abordării izbucurilor cu echipament autonom de scufundare.

4. Exocarstul

Dolinele, prin frecvența lor ridicată, constituie principalele forme exocarstice. Ele au fost remarcate încă din sec. XIX (Hauer, Stache, 1863 - descriu cimpul de doline dintre Cuciulat și Bâbeni). Principalele cimpuri de doline (marind suprafețe structurale - de regulă suprafața de afiorare a calcarelor de Cozla sau stratelor de Cuciulat) sunt situate în zonele: Poenitia-Piroșa, pădurea Soimușenilor, Zăpodia Soimușenilor-Dosul Zăpodiei, cariera Cuciulat, sud și est Cozla, dealul Runc (între Toplița și Letca), Mesteacân-Boiu Mare. Todoran, Onac (1987, 1988) diferențiază în zona Purcăreț-Mesteacân doline de disoluție, doline de prăbușire (tectonice) și doline complexe. Morfologetic, dolinile de pe suprafețele calcarelor ecocene sau oligocene sunt ascimănătoare, diferenția fiind în modul lor de continuare în adâncime. Dolinile de pe calcarele ecocene continuă cu avene sau diaclaze verticale, iar cele de pe calcarele oligocene continuă cu portiuni cvasiorizontale, în general active, datorită atingerii rapide a substratului impermeabil.

Prin colmatarea punctelor de drenare cu argilă, se formează lacuri dolinare (Cuciulat, Letca-Ciula, Cozla). Lapiezurile (Todoran, Onac, 1987, 1988) sunt larg dezvoltate, dar în general semingropate, de dimensiuni decimetrice. Lipsesc suprafețele aride dezgolite, impresionante în alte zone. Sunt prezente și formele evolute ale exocarstului, uvalele (Hirtoapei cei Bătrâni dintr-o Prislop și Boiu Mare) și polile (Tinosu-Boiu Mare, de circa 1 km diametru și 2 polii mai mici în zona Purcăreț-Mesteacân, semnalate de Todoran, Onac (1987, 1988)).

Suprafețele structurale cu doline constituie însă principalul aspect al exocarstului bazinului.

5. Descrierea peșterilor

1. Peștera din cariera Cuciulat 4001/1. Bibliografie (4,6,7,8,9,10,11,14,15,16,17,18,24,25,29,35). Referințe istorice ample s-au făcut în capitolul 1. În prezent intrarea este blocată de argilă, stabilizată și cu vegetație ierboasă.

2. Peștera Lii (P. lui Melnic) 4001/2. Bibliografie (7,13,16,17,29). Explorările efectuate de Speo-Montana în anul 1990 au depășit terminusul cartat anterior pe galeria subfosilă, pînă la un sifon și au dus la descoperirea unui frumos etaj fosil (rețeaua Nucu). Peștera are o dezvoltare de 360 m și o denivelare de +20 m.

3. Peștera din Ciungi (P. din valea Caselor de la Mesteacân. Die Tropfsteinhöhle von Kis-Nyires) 4001/3. Bibliografie (1,2,3,5,7,16,17,19,20,23,28,29). În perioada 1978-1979, Muzeul Județean Maramureș a efectuat săpături arheologice sistematice pe v. Caselor, în apropierea intrării peșterii în punctul denumit "La Parhon", unde s-au găsit materiale ceramice atribuite sec. III-IV e.n. și VII-IX e.n. Ulterior, Georgeta Maria Iuga, muzeograf la Muzeul din Baia Mare a efectuat investigații și în peștera Ciungi (care în mod normal ar fi constituit un adâpost sigur pentru vechiul locuitorii ai așezării "La Parhon"), dar nu au fost identificate decît resturi ceramice mai noi, care arată folosirea peșterii ca adâpost pînă în sec. XIX.

4. Peștera din Unguri (P. de la Fântâna Tomii) 4001/4. Bibliografie (1,2,3,7,16,17,19,20,29).

În 19.12.1982 Iștvan Dumitru și Gellinek Gheorghe carteară încă 25 m pe galeria de pe afluentul drept. Peștera are o dezvoltare de 119 m și o denivelare de 8 m (diferență față de denivelarea prezentată anterior, -15 m, rezultă din corecarea denivelării, estimată anterior cu altimetru) (fig. 2).

5. Peștera din Paneu 4001/5. Bibliografie (7,17,29).

Identificată de Iștvan Dumitru în 29.11.1987 și cartată în 2 ture (21-22.5.1988 și 18-19.6.1988) de Rist Iosif și Borz Ioan. Peștera este activă, are o dezvoltare de 30,5 m, denivelare de +0,8 m și reprezintă resurgența activului din peștera din Marginea. La gură este amenajat un baraj de beton, apă fiind captată și folosită în satul Mesteacân. Galeria se dezvoltă în calcare oligocene pe o diaclază joasă (înălțime maximă 0,8 m), cu schimbări de direcție în unghi ascuțit. Terminusul de 0,3 m înălțime a fost fortat de echipa de cartare, fără a putea fi depășit (fig.3).

6. Peștera de pe Imaș 4001/6. Neidentificată, inclusă în catalogul din 1965 de T.Rusu. După R. Baboș, este un sinonim al av. Casa Popii (4002/5).

7. Avenul cu oase de la Ciula 4001/7. Bibliografie (16, 17).

8. Peștera de la Bâbeni 4001/8. Bibliografie (16,17). A fost recartată de echipa Iștvan Dumitru, Zenecan Dan în 31.7.1988 pînă la vechiul terminus, diferența de dezvoltare (104 m față de 75 m) rezultând din galerii laterale pe diaclaze. Terminusul a fost fortat de Rist Iosif în 1.5.1989, cartindu-se încă 58 m pînă într-o sală cu prăbușiri de 5x7x2 m. Peștera se dezvoltă în calcare oligocene avind o dezvoltare de 162 m și o denivelare de +10,5 m. Cursul de apă urmează o diaclază tectonică orientată N-S, joastă (0,5-0,8 m), cu

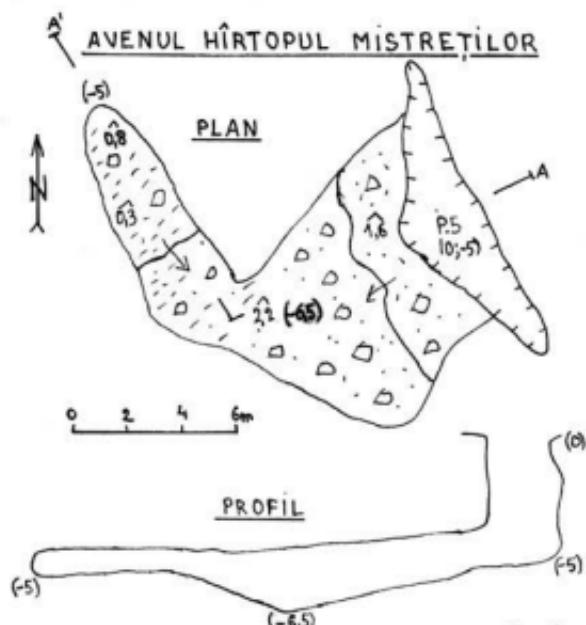


Fig. 14

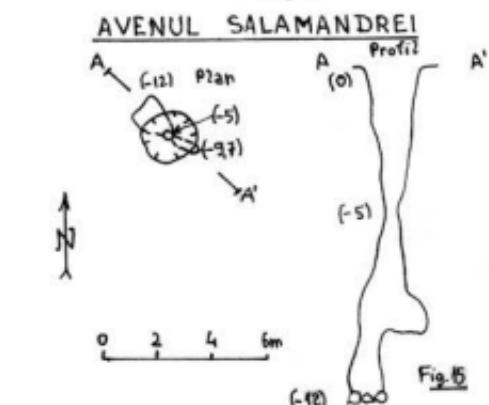
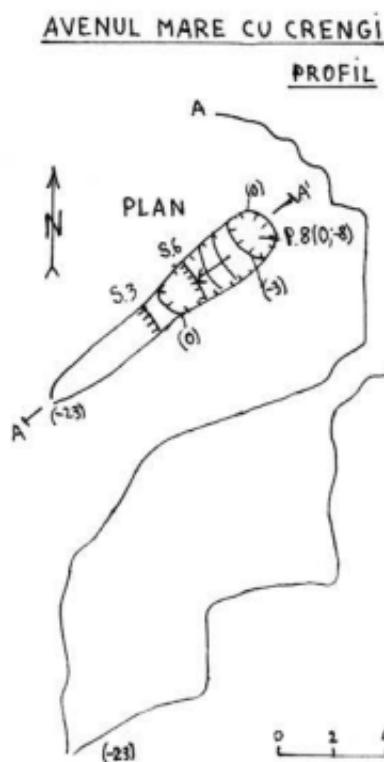


Fig. 15

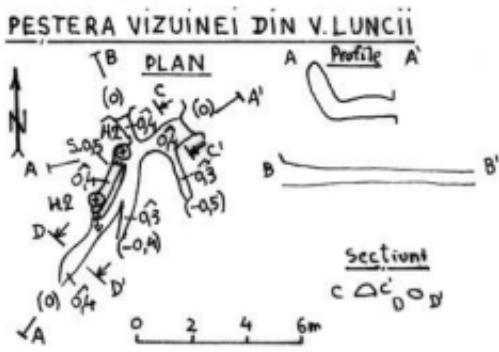
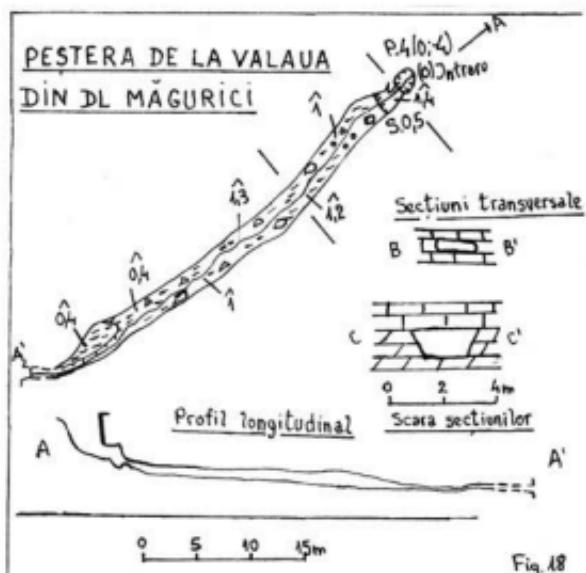


Fig. 16

Fig. 17

PESTERA DE LA VALAUA DIN DL MĂGURICI



citeva cruste parietale la jumătatea distanței dintre intrare și prima sală. Cele 2 săli se dezvoltă la contactul calcarelor oligocene cu marnele din substrat (fig.4).

9. Peștera de la Cloemani
4001/9. Neidentificată.

10. Huda Ponorului 4001/10.
Cavitate din alt bazin (muntii Plopis).

11. Peștera (avenul) din Poiana Mare 4001/11. Bibliografie (16,17).

12. Peștera din ograda lui Brindușan Gavril 4001/12. Bibliografie (16, 17). Este situată într-un perete stincos din versantul stâng al văii Seci, într-un inceput de carieră, inițiat ca și cariera Cuciula de prizonieri de război mondial. În 2.12.1990 peștera este recărată de Iștvan Dumitru, Rist Iosif, Constantinescu Eugen și Mingiră Traian. Cu această ocazie e decolmatată o nouă intrare ce dă acces direct la activ. Peșteră se dezvoltă în calcare ecocene, scurta porțiune activă fiind frumos concreționată. Dezvoltare 52 m, denivelare -6, +8 (fig.5).

13. Peștera (avenul) lui Zaharia
(4001/13). Bibliografie (16,17).

14. Peștera (avenul) din găvanul de la Gura Cerului de pe Dealul Cozleii (4001/14). Bibliografie (16,17).

15. Stiolul (avenul) din Dimbul Fătului de lîngă Poiana Mare 4001/15. Bibliografie (16,17).
16. Avenul din ponorul cu trei guri de lîngă Poiana Mare 4001/16. Bibliografie (16,17).
17. Avenul lung (4001/17). Bibliografie (16,17).
18. Avenul cu trei intrări de la Cerul Soimușenilor (4001/18). Bibliografie (16,17).
19. Stiolul dintr-o fântâna lui Gheorghe și Cerul Soimușenilor (4001/19). Bibliografie (16,17).
20. Avenul Taberei (4001/20). Bibliografie (16,17).
21. Avenul de lîngă drum (4001/21). Bibliografie (16,17).
22. Avenul cu crengi (4001/22). Bibliografie (16,17).
23. Avenul abandonat de lîngă Poiana Mare 4001/23. Bibliografie (16,17).
24. Avenul 1 din Colnic (peștera din Colnic) 4001/24. Bibliografie (16,17).
25. Peștera de pe Colnic 4001/25. Bibliografie (16,17).
26. Peștera lui Melnic 4001/26. Bibliografie (16,17).
27. Peștera Casa Juchii 4001/27. Bibliografie (16,17).
28. Peștera aven de la Secătura 4001/28. Bibliografie (16,17).
29. Avenul 1 de la Mesteceni 4001/29. Bibliografie (16,17).
30. Avenul 2 de la Mesteceni 4001/30. Bibliografie (16,17).
31. Avenul 2 din Colnic 4001/31. Bibliografie (16,17).
32. Peștera Gura Vintului de sub Piatră 4001/32. Bibliografie (16,17).
33. Peștera din dealul Marginea de la Mestecăcan 4001/33. Bibliografie (17,20,23).

Este situată la circa 300 m sud de d1. Marginea (570 m), la circa 1 km NV de satul Mestecăcan. A fost descoperită și cartată în 24.8.1980 de Iștvan Dumitru și Cseterki Francisc, pe o lungime de 418 m. În 4.3.1984, Iștvan Dumitru și Rist Iosif forțează terminusul aval, cartind încă 32 m. Peștera are o dezvoltare de 454 m (dintre care 450 m activi) și o denivelare de -23 m. Galeria principală în care se pătrunde printre puț de 2,2 m adâncime, are în general 2-4 m lățime, înălțime de 1,3-1,8 m și se dezvoltă la contactul calcarelor oligocene cu marnele, cu zone locale de largire la 5-8 m și înălțime pînă la 2 m. După 262 m se ajunge la confluența cu un afuent stîng accesibil pe 81 m, pe o dioclază. În porțiunea finală, în baza calcarelor, apar gresii, ultimul tronson fiind o dioclază de 1 m înălțime și 0,4-0,5 m lățime, cu frumoase nișe de coroziune. Sunt prezente mici stalactite (5-15 cm lungime), cruste,



văluri, iar în zona intrării, în calcare sunt prezente coaste de sirenide (*Ialitherium sp.*). În anul 1988 intrarea în peșteră a fost blocată prin nivelarea terenului în vederea folosirii ca loc arabil (fig. 6).

34. Avenul mic de lingă Poiana lui Horhon 4001/34. Bibliografie (16, 17).

35. Peștera din cariera Spria de la Letea 4001/35. Bibliografie (16,17).

În anul 1989 pe treapta de jos a carierei s-a deschis un puț larg, mai adinc de 10 m, în fundul căruia se observa o galerie transversală. Un grup de la CSER Cluj-Napoca a intrat în avен cu o scăriță de 10 m, dar nu a ajuns în fundul lui. Ulterior, avenul a fost astupat. Este posibil să fie vorba de un sector al aceleiași cavătăi.

36. Peștera Fintina Satului de la Toplița 4001/36. Bibliografie (16, 17). Localnicii spun că apa provine de la un poron din Purcăret, situat la 2,2 km distanță aeriană.

37. Peștera de la Magurici de la Răstoci (p. de pe Poiană) 4001/37. Bibliografie (1,2,3,16,17,26,27,28).

38. Peștera din dolina 20 A 4001/38. Bibliografie (16,17).

39. Avenul din dolina 26 4001/39. Bibliografie (16,17).

40. Avenul de lingă Poiana lui Horhon 4001/40. Bibliografie (16,17).

41. Avenul mare de lingă poiana lui Horhon 4001/41. Bibliografie (16,17).

42. Peștera Păcăturilor 4001/42. Bibliografie (1,3,16,17,19,20,23).

43. Peștera de pe Poiană 4001/43. Bibliografie (1,16,17,19).

44. Peștera cu apă din Mestecăean 4001/44. Bibliografie (1,2,3,16,17).

Reprezintă resurgența apelor din peștera Păcăturilor.

45. Peștera Unghiu amonte 4001/45. Bibliografie (13,16,17,20).

A fost explorată în 16.9.1966 de István Dumitru, Pop Stelian cartată în 3.5.1980 de István Dumitru. Este situată în porțiunea amonte a cursului subteran din p. Unghiu. Dezvoltată în calcare oligocene.

46. Peștera de la Boiuț (peștera dintre Hirtopii) 4001/46. Bibliografie (1,3,16,20,23). Cartată pe 90 m în 11.5.1980 de István Dumitru și Rist Iosif, dar explorată încă din anul 1966 și apoi în 12.12.1976 pe circa 2-300 m. În 1.4.1984 Rist Iosif, Kulik Tiberiu, Sainelic Alexandru și Borz Ioan cartează încă 218 m, peștera având o dezvoltare de 308 m și o denivelare de -12m. Este situată la circa 2-300 m aval de școala din cătunul Boiuț. Este o galerie activă, descendentă, unică, având 2 secțoare cu aspecte diferite. Porțiunea de pînă la afluentul drept este relativ spațioasă, cu înălțime de 1-2 m, cu rare stalactite și cruste parietale. Porțiunea aval este joasă (0,4-0,5) cu strîmtori și multă argilă. În terminusul cartat, care e un semisifon strîmt, există un curent de aer destul de puternic. Dezvoltată în calcare oligocene (fig.7).

47. Peștera de la Bizușa 4001/47. Bibliografie (16).

48. Avenul Lanternei 4001/48. Bibliografie (16,17).

49. Avenul cu sopirile 4001/49. Bibliografie (16,17).

50. Avenul nr. 3 de lingă poiana lui Horhon 4001/50. Bibliografie (16,17).

51. Avenul de la marginea Poienii 4001/51. Bibliografie (16,17).

52. Avenul de la Zapodia Soimusenilor 4001/52. Bibliografie (16,17,31).

În 15.4.1969 Rist Iosif efectuează scufundări în sifonul amonte. Sa parcurs o dezvoltare de 6,2 m (denivelare 2,5 m) pînă într-o zonă impenetrabilă. Avenul are o dezvoltare de 137,7 m, denivelare de 21,4 m și se dezvoltă în calcare ecocene.

53. Avenul din Groapa Ciului 4001/53. Bibliografie (16,17).

54. Stiolul de pe Miriste 4001/54. Bibliografie (16,17).

55. Ponorul din Groapa Ciului 4001/55. Bibliografie (16,17).

56. Peștera lui Brindușan 4001/56. Bibliografie (16,17). În două ture efectuate în anul 1990 de Rist Iosif, Constantinescu Eugen, István Dumitru și Crihan Monica este recărtată peșteră și cartată o continuare importantă pe afluentul sud-vestic, dezvoltarea peșterii atingând 207 m și dezvoltarea +4,2 m. Peșteră este activă și se dezvoltă în calcare oligocene. Chiar în zona intrării confluează cei doi afluenți pe care se grefează galeriile peșterii. Afluentul sudic (71 m) este ingust și jos (înălțime 0,5-0,6 m), cu un semisifon penetrabil în terminus. Afluentul sud-vestic, după un prim tronson strîmt și jos (înălțime 0,7-0,8 m), continuă cu o galerie de circa 1,5-2 m lățime, cu cîteva restricții acvatice. În porțiunea finală se ating înălțimi de 1,8 - 2 m, lățime de circa 2 m cu săritori de 1,5-2 m. Aproape întreg tronsonul galericii se dezvoltă la contactul calcarelor oligocene cu marnele (fig. 8).

57. Peștera din Poiana Secăturiil 4001/57. Bibliografie (16,17). Este posibil ca să fie aceeași cu peșteră de la Bizușa - 4001/47.

LOCALIZARE AVENELOR DIN ZONA POIANA MARE

(Pădurea Soimusenilor)

P. din Poiana Mare V 4001/14

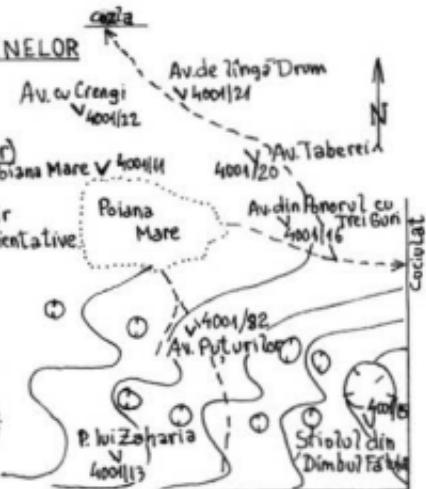
Ridicare cu busolă și fir gradat. Curbe de nivel orientative

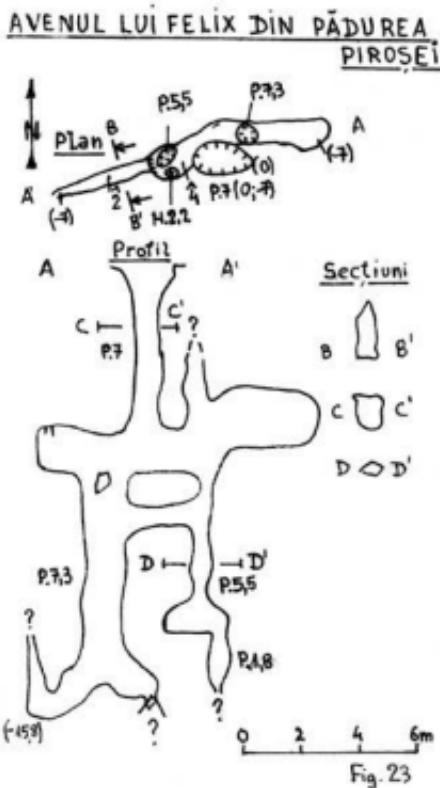
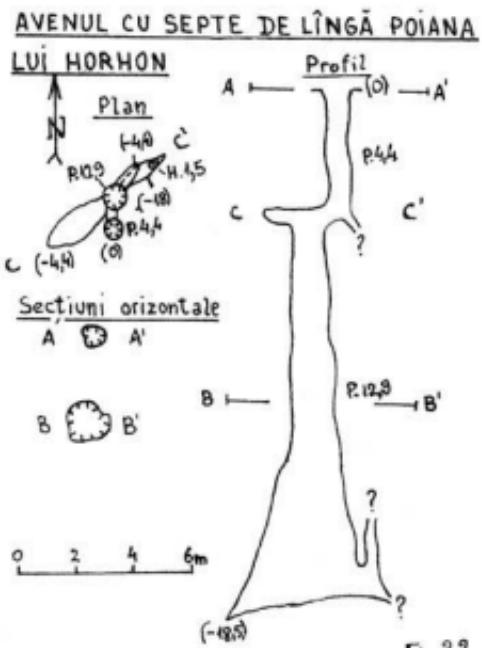
Fig.21

0 400 200m

4001/18

Lerțul lui Gheorghe
4001/19





AVENUL NR.1 DE LA CĂPĂȚIE

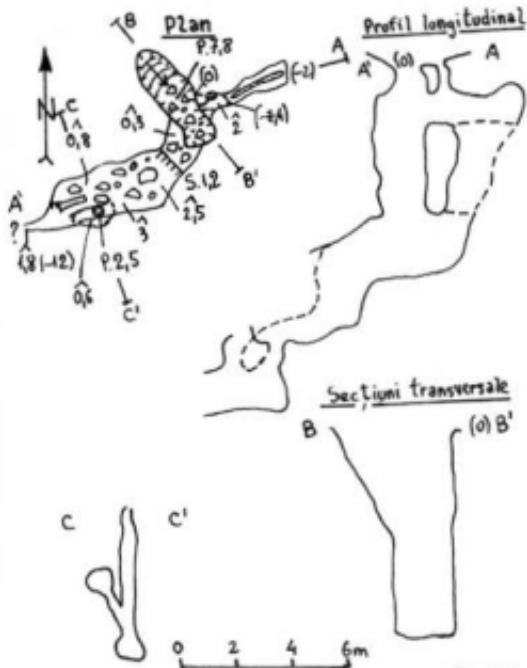


Fig. 25

58. Peștera cu ponor 4001/58. Bibliografie (16).

59. Avenul de la marginea pădurii 4001/59. Bibliografie (16).

60. Avenul cu horn 4001/60. Bibliografie (16).

61. Avenul cu septe 4001/61. Bibliografie (16).

62. Avenul mic 4001/62. Bibliografie (16).

63

64

65

66. Peștera Izbucl Bulbuc 4001/66.

67. Peștera Vulpii 4001/67.

68. Peștera Bisericeutei 4001/68.

69. Peștera Vulpii de sub Poiană 4001/69. A fost descoperită în 11.03.1984, într-o tură de explorare la care au participat Rist Iosif, Borz Ioan, Kulik Tiberiu, Dâniliciu Nicolae și încă 3 persoane, fiind cartată în 25.3.1984 de Istvan Dumitru și Gellinek Gh. Este situată la SE de p. Mică de pe Poiană (4001/43), grefată pe același curs de apă, affluent drept al v. Fintina lui Hordău, dezvoltată în calcare oligocene. Intrarea amonte e un ponor, după care urmează o galerie joasă a cărei înălțime scade treptat de la 1 m la 0,5 m. După circa 30 m, pe stanga, un horn face legătură cu suprafața (intrarea B). În continuare galeria e joasă (0,6 m), se înalță apoi la maximum 1,4 m, pentru ca înălțimea să scadă apoi treptat, pînă la sub 0,4 m. Peștera are o dezvoltare de 105 m, o lungime activă de 89,5 m și o denivelare de -7 m. Porțiunea SE se dezvoltă la contactul calcare-marnie (fig. 9).

70. Peștera cu mușchi 4001/70. E situată la SE de capătul sudic al satului Mesteacân, la obîrșia unui mic affluent drept al v. lui Hordău. Descoperită și cartată în 29.1.1983 de Istvan Dumitru și Gellinek Gheorghe. Peșteră are o dezvoltare de 6 m, denivelare de 0,5 m. Este o galerie mică, activă, cu o înălțime de 0,4-0,5 m, cu mușchi abundenți dezvoltăți în zona intrării și pe primul tronson al galeriei. Dezvoltată în calcare oligocene (fig.10).

71. Peștera zidită 4001/71. Localizată la 150 m NE de intrarea în p. Unghiu, la izvorul v. lui Hordău. Intrarea se poate blocat cu leșpezi, apa fiind captată. Peșteră constă dintr-o săliță de 5x3 m cu înălțimea de 0,8-1 m și o galerie activă îngustă și joasă (0,5 m). Dezvoltare 8m, în calcare oligocene. Cartată de Istvan Dumitru, Gellinek Gh., în 29.1.1984 (fig.11).

72. Peștera de la ponorul de la Saivan 4001/72. Este situată între satele Piroșa și Poienița, la nord de drumul auto de legătură dintre ele, în versantul unui ponor. Este o galerie unică E-V, dezvoltată în

AVENUL NR.3 DE LA CĂPĂȚIE

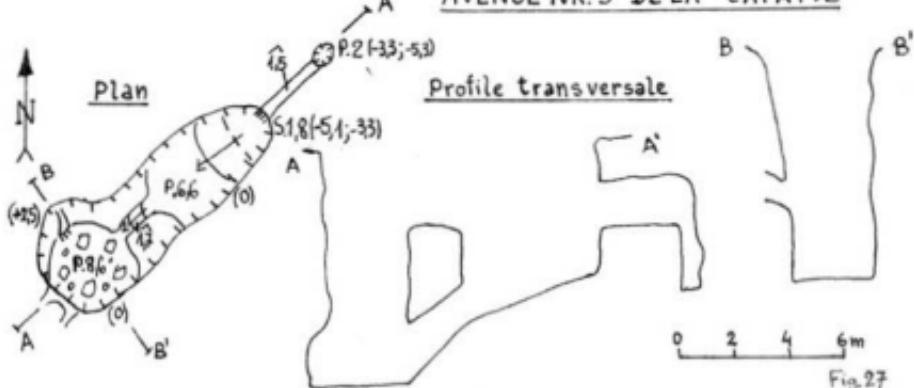


Fig. 27

calcare eocene, cu 3 intrări. Localnicii extrag leșpezi de calcare din zona celor 2 intrări inferioare, lărgindu-le. Peștera are o dezvoltare de 17 m, denivelare -3 m: a fost cartată de Iștvan Dumitru în 26.2.1984 (fig.12).

73. Peștera din Zănoaga Pietricelii 4001/73. Bibliografie (1,22,23).

74. Avenul Unghiuri din Chert 4001/74. Descoperit și cartat parțial în 15.7.1984 de Iștvan Dumitru, Rîst Iosif, Borz Ioan, Gellinek Gh. Avenul este situat la marginea nordică a satului Purcăreț, în calcar eocene.

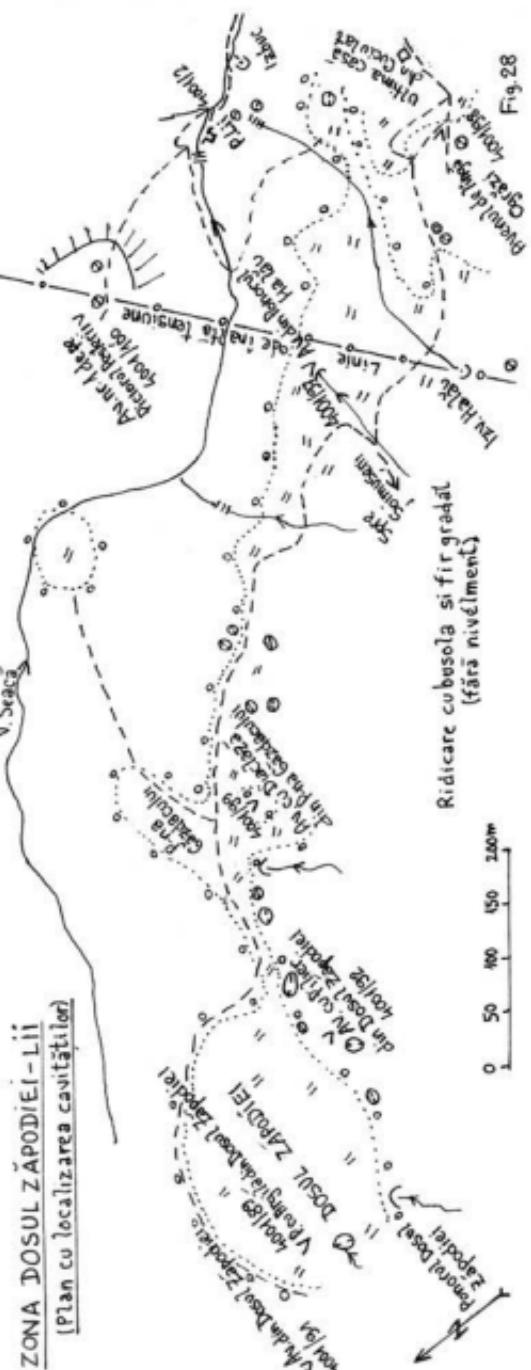
Cartarea a fost terminată în 20.10.1985 de Iștvan Dumitru, Tămaș Ioan, Mersei Felix, Mocean Marius. După intrarea strâmtă, se coboară un P8 pînă pe o platformă cu o scurtă galerie laterală descendantă. Urmează o porțiune strâmtă cu pilier, pînă la -11 m, cu un horn paralel ce urcă spre o altă galerie laterală joasă. După depășirea unei strîmtoare la -14 m, se pătrunde în tavanul unei galerii de circa 7 m înălțime cu dezvoltare pe o diaclază N-S, pe care se atinge cota minimă (-24 m). Avenul are o dezvoltare de 68 m și o denivelare de -24 m (fig.13).

75. Avenul Hîrtopul Mistreților 4001/75. Este situat la SE de satul Cozla, în versantul drept al v. Ascunse, fiind descoperit în 13.6.1987 de Rîst Iosif, Rîst Rodica și Fernando Ludovic. Un puț larg de circa 2 m, pe o diaclază lungă de circa 12 m, duce la -5 m la o galerie lată de 8 m, inițial descendantă și cu înălțime redusă (0,8-0,3 m). Avenul are o dezvoltare de 28 m și o denivelare de -6,5 m. Este localizat în calcar eocene (fig.14).

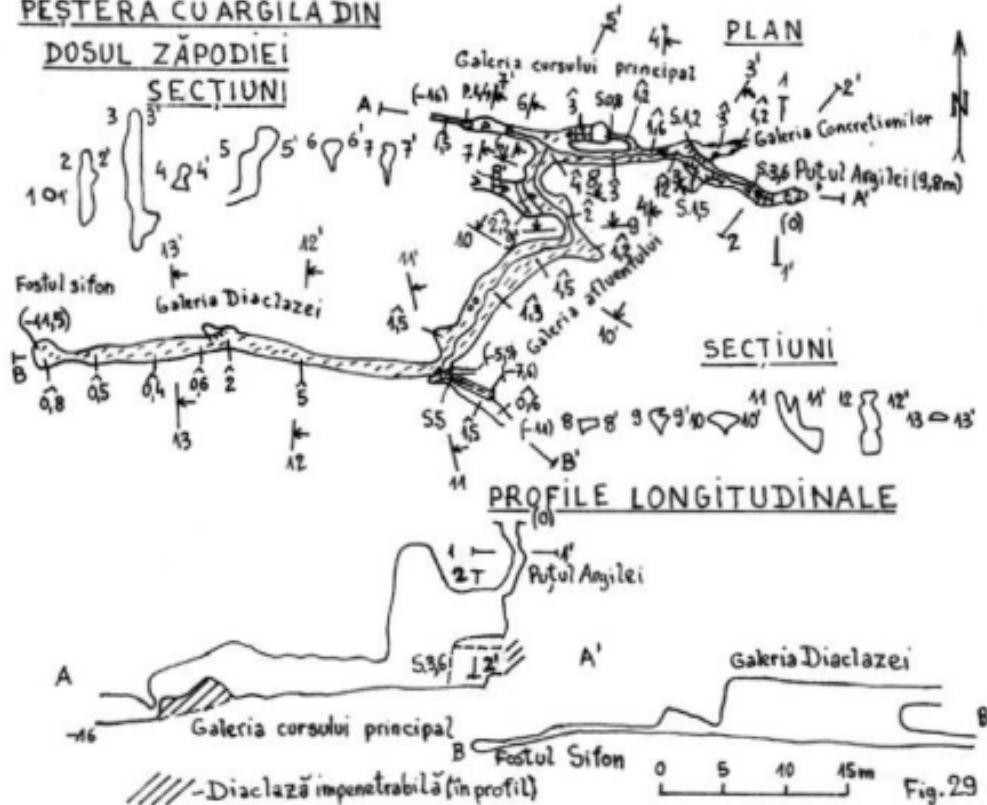
76. Avenul Salamandrei 4001/76. Este situat la 250 m sud de avenul precedent, în versantul drept al unui afluent drept sec al v. Ascunse. Descoperit și cartat de Rîst Iosif, Rîst Rodica și Fernando Ludovic în 12.6.1987. Este un puț unic, cu o strîmtoare la -5 m și o platformă dezvoltată pe diaclază la -9,7. Avenul are o dezvoltare de 13,3 m, o denivelare de -12 m și se dezvoltă în calcare eocene (fig.15).

77. Avenul Mare cu Crengi 4001/77. Este situat la 75 m est de avenul precedent și a fost descoperit de echipe Rîst Iosif, Rîst Rodica, Fernando Ludovic în 12.6.1987. Se dezvoltă pe o diaclază tectonică orientată NV-SE de-a lungul căreia după un P8, se coboară două săritori de 6 și respectiv 3 m. Cele 3 verticale sunt despărțite de scurte porțiuni cu inclinare mai redusă. Lățimea diaclazei este de 1-1,5 m. Avenul se dezvoltă în calcare eocene și are o dezvoltare de 37 m și o denivelare de -23 m (fig. 16).

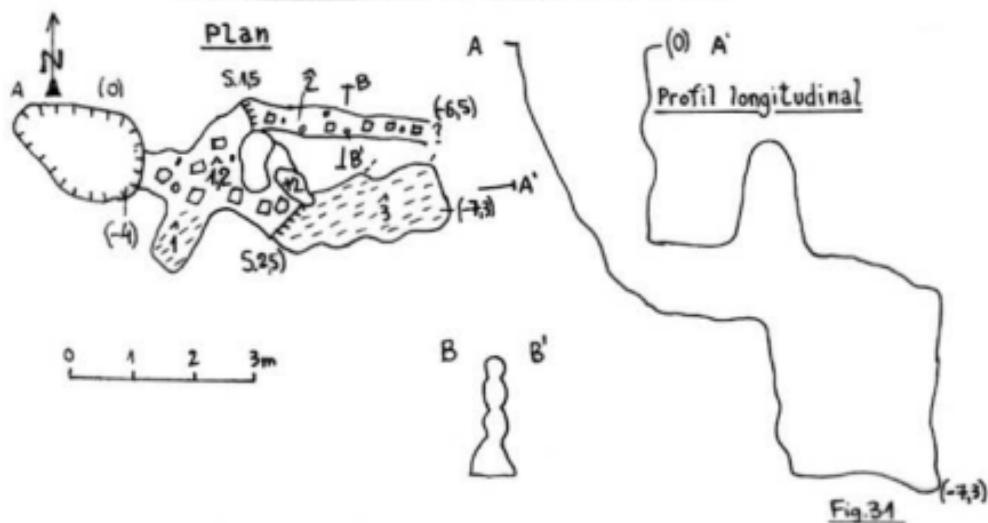
78. Peștera Vizuinel din v. Luncii 4001/78. Este situată la 300 m de gura v. Luncii, în versantul ei drept, la circa +8 m în abruptul calcaros, puțin aval de o cabana silvică. Descoperită și cartată în 21.2.1988 de Iștvan Dumitru. Cele 2 intrări dau acces la un evantai de 3 galerii pe diaclaze strîmte și joase (0,3-0,4 m). Denivelarea pozitivă (+2,5 m) e atinsă într-un horn. Cavitatea are o dezvoltare de 19 m și o denivelare de -0,5 m.

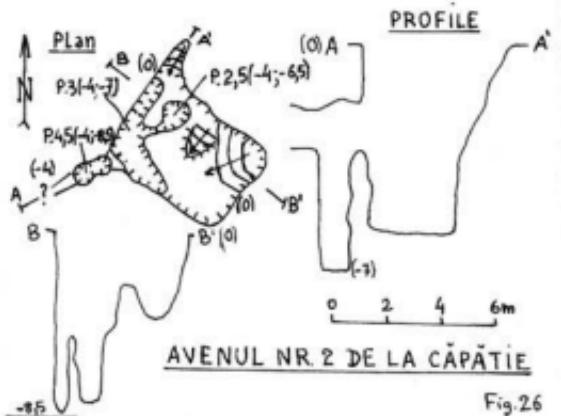


PESTERA CU ARGILĂ DIN DOSUL ZĂPODIEI



AVENUL DE LÎNGĂ DOSUL ZĂPODIEI





79. Peștera de la Valaua din d1. Magurici 4001/79. Este situată în versantul stîng al v. lui Hordău, vizavi de gura affluentului pe care se dezvoltă peștera Mică de pe Poiană (4001/43), peștera Vulpii de sub Poiană (4001/69) și peștera din Zănoaga Pietricelii (4001/73). Este o cavitate activă dezvoltată în calcare oligocene, la contactul acestora cu marnele. Un puț de 4 m dă acces la o galerie de 2-3 m lățime a cărei înălțime e pe cea mai mare parte 1-1,3 m. Spre intrarea aval, o terasă aluvionară reduce înălțime la 0,4 m. A fost descoperită de un grup condus de Rist Iosif și cartată în 5.6.1988 de echipa Istvan Dumitru, Rist Iosif, Constantinescu Eugen, Gergely Doina, Nechita Adrian (fig. 18).

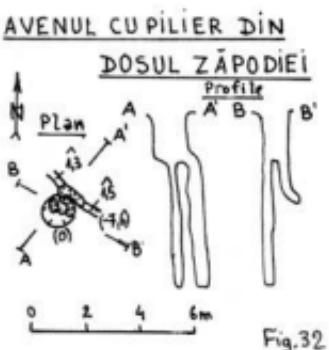
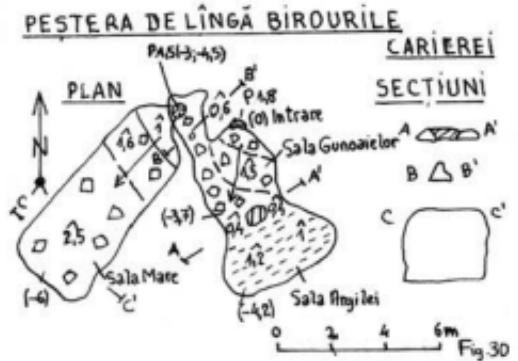
80. Peștera cu Argilă de la Mesteacân 4001/80. Este situată la circa 180 m est de prima curbă a DN 1C, aval de grajdurile din Mesteacân, fiind cartată în 8.1.1989 de Istvan Dumitru și Constantinescu Eugen. Este o cavitate activă, joasă (0,4-0,6), cu multă argilă, dezvoltată în calcare oligocene, având dezvoltare de 20 m și o denivelare de +0,5 m (fig.19).

81. Peștera de la halaua din Boiuț 4001/81. Este situată în cătunul Boiuț, pe drumul de legătură spre Mesteacân, pe la nord de vf. Maguriței. Descoperită și cartată de Istvan Dumitru și Constantinescu Eugen în 8.01.1989. Prinț-un puț de 2 m se ajunge la o galerie cu argilă și lacuri de supraplin, care spre est dă la un activ mic. În continuare galeria se înalță la 1-1,2 m pe o diaclază ce devine din ce în ce mai strâmtă. Peștera are dezvoltare de 18 m, denivelare de -2 m și este cantonată în calcare oligocene (fig.20).

82. Avenul Puturilor de lingă Poiana Mare 4001/92. Este situat la 230 m pe azd. 158 grade față de peștera Poiana Mare (4001/11), în pădurea Șoimușenilor. A fost descoperit în 16.4.1989 de echipa Istvan Dumitru, Rist Iosif, Diaconescu Marius, Sabău Eugen, Nechita Adrian și a fost cartat în mai multe ture succesive de Rist Iosif, Diaconescu Marius, Constantinescu Eugen, Mersei Felix. Are o dezvoltare de 310 m și o denivelare de -54,4 m, cu o strîmtoare selectivă la intrare. Bibliografie (12). (fig.21).

83. Avenul Septelor de lingă Poiana lui Horhon 4001/83. Descoperit de Diaconescu Marius în 24.9.1989 și cartat în aceeași zi de Diaconescu Marius, Constantinescu Eugen. Este situat pe un picior la 100 m de azd. 248 grade față de capătul amonte al poienii lui Horhon. Un puț de 4,4 m permite accesul la o platformă cu 2 galerii scurte, dezvoltate pe o diaclază NE-SV. Urmează un alt puț de 12,9 m, mai larg, cu frumoase carene de dizolvare. Avenul are dezvoltare 26,1 m și denivelare 18,5 m. Format în calcare eocene (fig.22).

84. Avenul lui Felix din pădurea Pirosei 4001/84. Descoperit de Mersei Felix în 21.5.1989 și cartat în aceeași zi de acesta împreună cu Constantinescu Eugen și Diaconescu Marius. Este localizat în calcare eocene, în colțul unei defrișări, la 48 m pe azd. 248 grade față de avenul Mare de lingă Poiana lui Horhon (4001/41). Un puț larg, de 7 m adâncime, duce la o platformă pe o



diacăză E-V. Spre vest, un puț de 5,5 m, continuat de altul de 1,8 m, duce la un terminus strimit. Spre est, un puț de 7,3 m duce la -15,8 m. Avenul continuă dar intrarea în puțul următor este blocată de un bloc mare de piatră (cît un frigider). În două turc de derocare s-a sfârșit circa 1/3 din blocul inițial. Dezvoltare 42,8 m, denivelare 15,8 m (fig.23).

85. Peștera cu puturi din cariera nouă 4001/85. Este situată în peretele SE al carierei în exploatare de la Cuciulat, fiind descoperită și cartată în 18.2.1990 de Constantinescu Eugen, Crihan Monica și Ișvan Dumitru. Reprezintă o diacăză paralelă cu peretele carierei, cu un puț de 3,6 m. Dezvoltare 16 m, denivelare -6,6 m (fig.24).

86. Avenul nr. 1 de la Capătie 4001/86. Situat la SE de satul Cozla, pe poteca de legătură cu Cuciulat, în calcare ecocene. Descoperit în 4.3.1990 de Ișvan Dumitru, Diaconescu Marius, Gellinek Gh. și cartat în același an de Ișvan Dumitru și Rist Iosif. Un puț de 7,8 m pe o diacăză NV-SE de 4x1,5 m dă acces la o galerie descendentală, joasă, cu săritori, pilieri și mici puțuri. Cavitatea are dezvoltare 29 m și denivelare -12 m (fig. 25).

87. Avenul nr. 2 de la Capătie 4001/87. Situat la 75 m pe azd. 198 grade față de av. 1 de la Capătie (4001/86), a fost descoperit și cartat de aceeași persoane ca la avenul precedent. Localizat în calcare ecocene, are dezvoltare de 17 m și denivelare -8,5 m. Un P7 de 3x5 m, cu pilier și denivelări în podea, dă acces la diacăză NE-SV, pe care în capătul din SV se ajunge la un puț strimit de 4,5 m, în care se atinge denivelarea maximă (-8,5 m). Dezvoltare totală 17 m (fig.26).

88. Avenul nr. 3 de la Capătie

4001/88. Este situat la 240 m pe azd. 285 grade față de avenul nr. 1 de la Capătie, în calcare ecocene, fiind descoperit și cartat de aceeași persoane și în aceeași zi. Diacăză NE-SV de 10x3-4 m cu două puțuri de 8,6 respectiv 6,6 m, legate în bază printre o galerie strimită, pe diacăză. În capătul NE al putului, o diacăză strimită duce la un puț de 2 m. Dezvoltare 33 m, denivelare -8,6 m (fig.27).

89. Peștera cu Argilă din Dosul Zăpodiei 4001/89.

Situată în Dosul Zăpodiei (NE de Zăpodia Soimușenilor) în calcare ecocene, descoperită de Ișvan Dumitru, Diaconescu Marius și Gellinek Gh. în 4.03.1990. Explorată ulterior de Constantinescu Eugen și Rist Iosif și cartată de Ișvan Dumitru, Rist Iosif și Constantinescu Eugen. Un puț de 13,4 m, strimit și argilos, dă acces în tavanul unei diacăze de circa 7 m înălțime, cu concrețiuni. Galeria cursului principal are direcție E-V, cu mici diverticole paralele și devine inaccesibilă după 30 m. Un afluent stâng dă acces la o diacăză E-V, cu multă argilă și înălțime de 2-5 m, care devine joasă în capătul vestic, terminusul fiind un fost sifon colmatat cu argilă. Peștera are dezvoltare de 155 m, denivelare -16 m și accesul în Putul Argilei (de intrare) e permanent sub pericolul colmatării prin desprinderea depozitelor de terasă de circa 6 m grosime de la intrare (fig. 29).

90. Peștera de lingă birourile carierei Cuciulat 4001/90. Descoperită în 17.3.1990 de Ișvan Dumitru, Rist Iosif și Crihan Monica și cartată în 19.3.1990 de Ișvan Dumitru, Rist Iosif, Constantinescu Eugen și Diaconescu Marius. Intrarea este situată la circa 150 m sud de birourile carierei Cuciulat. Un puț de 1,8 m dă acces într-o sală dreptunghiulară descendentală de 6x3-4 m cu o înălțime de 0,4-1,5 m, cu un pilier, argilă și multe resturi industriale. În capătul nordic al sălii, un puț de 1,5 m dă acces într-o altă sală dreptunghiulară (8x3 m) cu înălțime de 1,2-5 m. Morfologia cavității (2 săli dreptunghiulare conjugate) este cu totul deosebită față de aspectul general al cavităților din zona Cuciulat. Cavitatea are dezvoltare de 27 m, denivelare -6 m și se dezvoltă în formațiuni oligocene, tavanul fiind constituit din calcare, iar în peretii celor două săli fiind prezente marnele (fig. 30).

91. Avenul de lingă Dosul Zăpodiei 4001/91. Este situat în versantul drept al v. Seci, lingă Dosul Zăpodiei, fiind descoperit de Borz Ioan și Rist Iosif în 17.3.1990 și cartat ulterior de Ișvan Dumitru. Un P4 coboară la o galerie joasă ce se bifurcă. Galeria nordică se dezvoltă pe o diacăză cu o săritore de 1,5 m. Galeria sudică, după o săritore de 2,5 m, dă acces la o sală cu argilă de 3 m înălțime, unde se atinge denivelarea maximă. Dezvoltare 19 m, denivelare -7,3 m. Dezvoltat în calcare ecocene (fig.31).

92. Avenul cu Pilier din Dosul Zăpodiei 4001/92. Este situat la 150 m sud de peșteră cu Argilă din Dosul Zăpodiei (4001/89), fiind descoperit de Gellinek Gh. în 17.3.1990. Cartat de Diaconescu Marius și Ișvan Dumitru. Putul cu pilier (-7) dă acces la o diacăză NV-SE strimită, în care în capătul SE atinge denivelarea maximă (-7,6 m). Dezvoltare 11,3 m în calcare ecocene (fig.32).

93. Avenul de la Linie 4001/93. Descoperit în 21.1.1990 de Ișvan Dumitru, Rist Iosif, Diaconescu Marius și Zenecan Dan, cartat în 19.3.1990 de Rist Iosif și Constantinescu Eugen. Este situat la NV de cariera nouă din Cuciulat, pe un picior, intrarea fiind situată la 110 m pe azd. 318 grade față de un stâlp al liniei de curent. Un P9 ajunge la o galerie NV-SE de 7 m lungime. În capătul SE, un puț de 5 m ajunge la un nivel inferior, care în capătul SE se termină cu un lac, iar în NV la o galerie E-V cu o diacăză strimită în podea. Avenul are dezvoltare de 43 m, denivelare -16,8 m și se dezvoltă în calcare ecocene (fig.33).

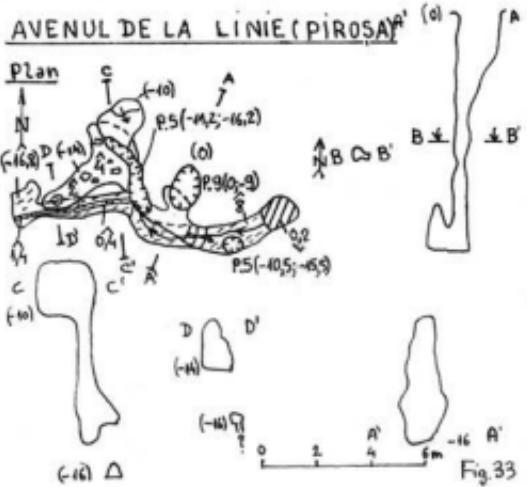
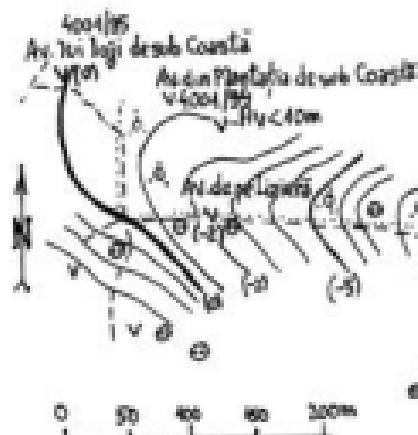


Fig.33

Zona SUB COASTĂ-POIANA LUI HORHON
(PĂDUREA SOIMUSENILOR)



Schit de localizare. Parțea vestică - măsurată cu busolă, restul și clinometru. Cola O = Avenul lui Joji. Parțea estică - ridicare fără nivelmetru.

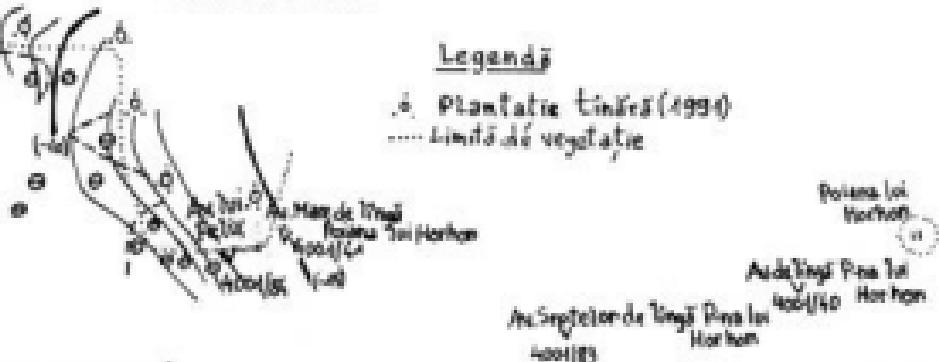


Fig.34

AVENUL DIN PLANTATIA DE SUB COASTĂ

Profile transversale



Fig.35

AVENUL DE LA OGRĂZI



Fig.36

94. Avenul din Plantăția de sub Coastă (4001/94). Descoperit de Constantinescu Eugen în 25.2.1990 și cartat ulterior de Ișvan Dumitru și Mersei Felix. Este situat într-o plantăție de conifere la 50 m de liziera sa. Un P5 dă acces la o diaclază E-V joasă și strâmtă, în care apare un mic activ din tavan. Dezvoltare 12 m, denivelare -8m, în calcare eocene (fig.35).

95. Avenul lui Ioji de sub Coastă 4001/95. Bibliografie (30).

96. Avenul de pe Lizieră 4001/90. Situat pe liziera plantățici tinere, la sud de avenul din plantăția de sub Coastă, în pădurea Soimusenilor. Descoperit de Ișvan Dumitru, Rist Iosif, Mersei Felix, Diaconescu Marius în 12.5.1990 și cartat de Rist Iosif în 13.5.1990. Puț unic de 21 m denivelare (dezvoltare 24 m) în calcare eocene (fig.36).

97. Avenul din Ponorul de la Halău

4001/97. Este situat la 130 m NE de izvorul Halău de pe poteca Cuciulat-Soimuseni, la NE de vf. Runcului. Descoperit și cartat în 27.6.1990 de Constantinescu Eugen, Rist Iosif și Ișvan Dumitru. Un P4,5 de 5x6 m are în peretele sudic o galerie strâmtă în care s-a excavat în aluvioni un put de 1,5 m pînă la o diaclază îngustă, cu curent de aer. Avenul are dezvoltare de 10,5 m, denivelare de -7 m și este localizat în calcare eocene, pe traseul cursului subteran dintre avenul din Zăpodia Soimusenilor (4001/52) și izbucul din v. Scăci, din aval de peștera Lă. Dezvoltare 10,5 m, denivelare -7 m (fig.37).

98. Avenul de la Ograzi 4001/98. Situat dincolo de ultimele case din Cuciulat, pe drumul spre Soimuseni, chiar în drum. A fost descoperit, explorat și cartat în iunie 1990 de Rist Iosif, Todoran Marius și Moldovan Cornel, dar cartarea sa pierdut. Recartat în 22.12.1991 de Rist Iosif. Diaclază strâmtă în calcare eocene, cu o dezvoltare de 12 m și denivelare de -6,5 m (fig. 38).

99. Avenul Diaclazei de lingă poiana Găzdaclului 4001/99. Este situat într-un pîlc de desis între poiana Găzdaclului și Dosul Zăpodiei, fiind descoperit și cartat de Constantinescu Eugen, Rist Iosif și Moldovan Cornel, în 26.6.1990. Două puțuri dau acces la o diaclază care spre sud devine inaccesibilă. Spre NE galeria descendenta dă la un put de 1,5 m unde se atinge denivelarea maximă (-6,5 m). Dezvoltare 10,5 m, în calcare eocene (fig.39).

100. Avenul nr. 1 de pe Picioarul Peșterii 4001/100. Situat la 30 m Nord de linia electrică, în punctul în care traversează Picioarul Peșterii (din versantul stîng al văii Seci). Descoperit și cartat în 28.6.1990 de Diaconescu Marius, Rist Iosif, Constantinescu Eugen și Ișvan Dumitru. Se dezvoltă pe o diaclază tectonică NE-SV. Dezvoltare 14 m, denivelare -6,5 m în calcare eocene (fig.40).

101. Peștera din păsunea Poenitei 4001/101. Este situată la nord de drumul Poenita-Piroșa, la 220 m pe azd. 162 grade față de stîlpul liniei de curenț din dreptul scărîi dintre vf. Poenitei și d1. Cerna (saua e la 165 m pe azd. 290 grade de stîlp). Descoperită de Rist Iosif și Ișvan Dumitru în 17.2.1991 și cartată de Rist Iosif și Negruș Constantin în 24.2.1991. Un put de 2 m din fundul unei doline dă la o galerie descendenta joasă care după 7 m ajunge la o galerie activă joasă (0,4-0,7 m) cu sărători și lacuri. În aval se strîmtează și se-sifoncază. Dezvoltare 38 m, denivelare -6 m în calcare oligogene (fig.41).

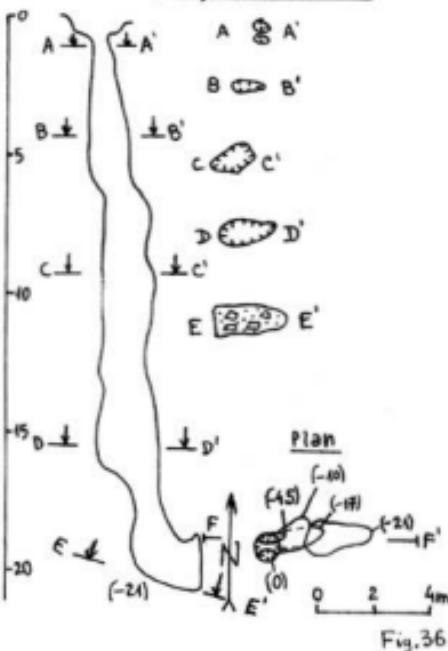
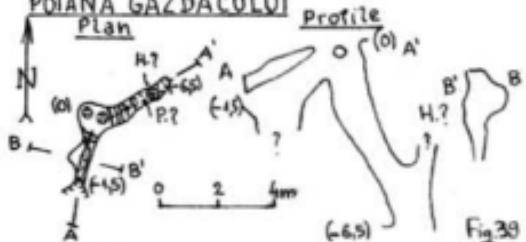
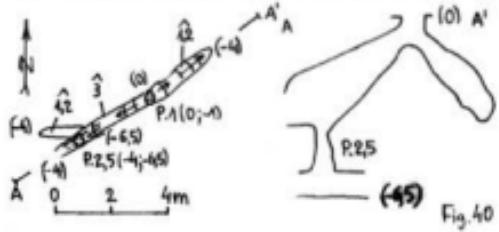
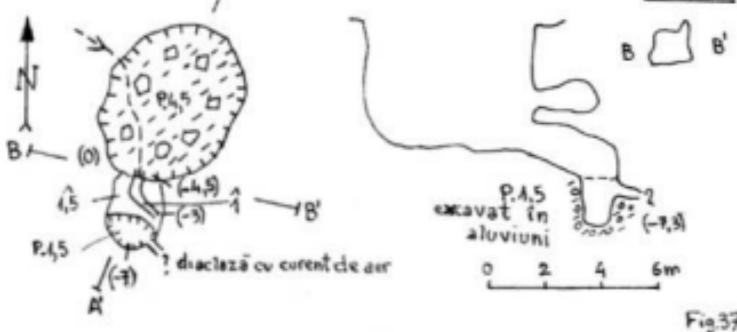
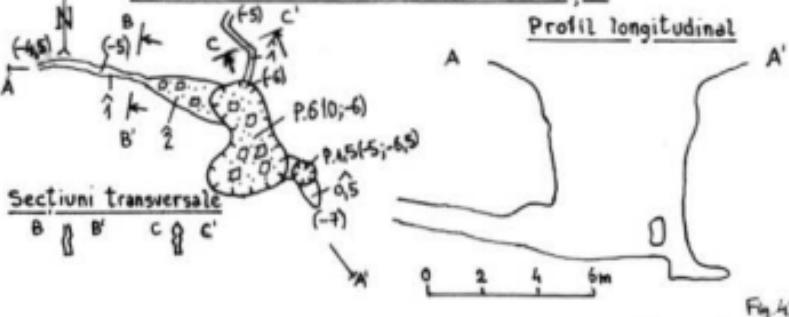
102. Avenul cu oase de la Piroșa 4001/102. Descoperit de Rist Iosif în 1987, a fost cartat de Ișvan Dumitru, Rist Iosif și Negruș Constantin în 24.2.1991. Un P6 de 4x2 m prezintă trei scurte galerii cu frecvente anastomoze de corozione spre vest, nord și sud. În galeria sudică, după un scurt put, se atinge denivelarea de -7 m. Dezvoltare 18 m, în calcare eocene (fig.42).

103. Peștera de la moara lui Pocul (p. lui Todoran din v. Purcărețului) 4001/103. Intrarea este situată în versantul drept al v. Purcărețului, deasupra unui abrupt stincos surplobat, la 350 m amonte de izbucul de la moara lui Bîl și circa 500 m amonte de cariera Sprină din Letca. Todoran Vasile (CSERE Cluj) cobează în Puțul de intrare și parcurge parte din galeria joasă ce urmează. În 17.3.1991 Constantinescu Eugen, Todoran Marius și Ișvan Dumitru, identifică Puțul de intrare (după informațiile furnizate de Todoran Vasile) și după decolmatarea fundului puțului, se cartează galeria joasă pînă într-o săliță cu un hor de 7 m, cu un ochi de apă stagnantă de 1x1 m. În 24.03.1991 Ișvan Dumitru, Rist Iosif, Constantinescu Eugen, Todoran Marius, Mersei Felix și Minghîras Traian revin cu două găleți și după extragerea a 5000 litri apă, sifonul e deschis și după parcurgerea galeriei denumite ulterior "Nâmoloasa" se ajunge la activ, pe care se explorează pînă la un baraj stalactic (120 m). În 30-31.3.1991 Ișvan Dumitru, Rist Iosif, Constantinescu Eugen și Todoran Marius cartează noile descoperiri, inclusiv portiunea de dincolo de barajul stalagmitic pînă la Sifonul 1 (dezvoltare 190 m). Rist Iosif, în nepron, plonjează în apnee în Sifonul 1, traversându-l. În 13.4.1991 Rist Iosif și Constantinescu Eugen trec Sifonul 1 în apnee și cartează încă 428 m de galerie, pînă la Sifonul 2, peștera atingind o dezvoltare de 618 m.

În 21.7. Rist Iosif plonjează cu costum de scufundare autonom Sifonul 2 (5 m lungime), cartind încă 97 m pînă la Sifonul 3. În 30-31.8 Rist Iosif și Constantinescu Eugen trec și Sifonul 3 (13 m) cu echipament autonom de scufundare și intră-tură de cărtare de 12 ore termină explorarea galeriei Sifoanelor, depășind încă 3 Sifoane pe portiuni fosile și descoperă și cartează galeria Halasi Gabor, cu dimensiuni mari (profil mai mare de 10x10 m), dezvoltarea peșterii ajungind 1365 m, oprindu-se la o cascadă de circa 4,5 m. și în fine o nouă tură de scufundare, în 27-28.9.1991 îl aduce pe cei doi scafandri (Rist Iosif și Constantinescu Eugen) la terminusul actual (2345m), explorind galeria Eugenia. O scurtă explorare dincolo de terminusul cartat, arată



Fig.44

AVENUL DE PE LIZIERĂSecțiuni orizontaleAVENUL CU DIACLAZĂ DE LÎNGĂ
POIANA GAZDACULUIAVENUL NR. 1 DE PE PICIORUL PESTERIIA AVENUL PONORUL DE LÎNGĂ
HALĂUAVENUL CU OASE DE LA PIROSA

că galeria activă, continuă fără obstacole. Tura de explorare-cartare a echipei de virf a durat 14 ore.

Galeria Sifoanelor se dezvoltă în calcare ecocene și pînă la Sifonul 2 are destul de frecvente stalactite, stalagmite și cruste parietale, toate însă acoperite cu argilă căci la viituri galeria e complet inundată. În galeria Halasi Gabor se ajunge în baza calcarelor ecocene, la contactul acestora cu gresiei iar în terminusul cartat, în baza calcarelor apar marni.

Și în fine să menționăm și echipa "serpasilor" care au transportat de trei ori echipamentul de scufundare și explorare pînă la Sifonul 2: Todoran Marius, Diaconescu Marius, Zenecan Dan, Mersei Felix. (Prezentarea detaliată a cavității inclusiv cartograficarea ei, se vor face într-o lucrare separată, după definitivarea cercetărilor). Bibliografie (23,31).

104. Peștera din Podinue 4001/104. Descoperită și cartată în 24.3.1991 de Iștvan Dumitru, Rîst Iosif, Constantinescu Eugen și Todoran Marius. Este situată în abruptul din versantul stîng al v. Purcărețului, vizavi de peștera de la moara lui Pocol. O diaclază strîmtă N-S (și care spre Nord devine impenetrabilă) dă la o galerie de 6 m lungime, 2 m înălțime și 1,5 m - 2 m lățime care a fost folosită ca adâpost, după cum arată resturile de lemn prelucrată găsite aici. Peștera are o dezvoltare de 10,5 m, o denivelare de -0,5 m, +2 m și o dezvoltătură în calcare ecocene (fig.43).

105. Avenul din Coastă 4001/105. Situat în versantul drept al v. Ascunse, la liziera pădurii, a fost descoperit de Rîst Iosif în 1987. Cartat de Rîst Iosif și Todoran Marius în 27.4.1991. Puful de 4,5 m coboară într-o sală din care se desprind 2 galerii (ambele pe diaclaze tectonice). Galeria nordică se termină cu horă de 3,5 m, iar cea vestică devine impenetrabilă după 6 m. Dezvoltare 22 m, denivelare - 7,1 m, în calcare ecocene (fig. 44).

106. Avenul diaclazei din valea Ascunsă 4001/106. Descoperit și cartat în 27.4.1991 de Rîst Iosif, Iștvan Dumitru, Todoran Marius și Crihan Monica. Este situat la 100 m sud de avanul Mare cu Crengi din v. Ascunsă (4001/77). Un puț de 4 m adâncime continuă la SV cu o diaclază E-V, cu corozioni intense, strîmtă și joasă. Un mic orificiu din peretele NV dă acces la un puț de 5 m. Dezvoltare 16 m, denivelare - 6 m. Localizat în calcare ecocene (fig. 45).

107. Peștera din poronor de la Linie 4001/107. Descoperită de Iștvan Dumitru, Diaconescu Marius, Rîst Iosif și Crihan Monica în 28.4.1991, cartată de Rîst Iosif și Todoran Marius în 1.5.1991. Este situată într-un poron de lingă linia electrică, în dreapta drumului dintre Letca și Ciula, în calcare oligocene. Este o galerie activă, joasă (0,4-0,6 m), cu un mic lac la jumătatea distanței. Dezvoltare 12 m, denivelare - 2 m (fig.46).

108. Peștera din Izbucul Zugău 4001/108. Izbucul Zugău este situat la marginea estică a satului Răstoci. Bibliografie (1,2,3,31). În 22.7.1991 Rîst Iosif plonjează cu echipament de scufundare autonomă și după depășirea unei strîmtoiri este depășit Sifonul 1 (lungime 6 m) și parcursă în continuare o galerie semiinundată de 3 m înălțime pînă la Sifonul 2. Dezvoltare 20 m, denivelare -1,5 m, în calcare ecocene (fig.47).

5.1 Peșteri cu codul dublat

1. Avenul din v. Boului 4001/7. Este situat în versantul stîng al v. Boului, aval de peștera Furcitură, într-o dolină din capătul aval al unui aliniament de doline. Puful de 4,5 m cu un bolovan încastrat la jumătate se termină la o galerie subfosilă îngustă și joasă. Descoperit și cartat de Iștvan Dumitru, Gellinek Gh. în 19.12.1982. Dezvoltare 5,5 m, denivelare 4,5 m, în calcare ecocene (fig.48).

2. Peștera Furcitură 4001/34. Este situată pe un affluent drept al v. Boului, în zona de obîrșie. Galerie unică, activă, ascendentă. Cartată în 19.2.1982 de Iștvan Dumitru și Gellinek Gheorghe. Dezvoltare 7, denivelare +0,5 m, situată în calcare oligocene (fig.49).

3. Peștera Strîmtă de la Lemniu 4001/59. Este situată pe versantul estic al d1. Gruietă, intrarea afîndu-se la 20-30 amonte de cea mai adîncă dolină din grupul situat la marginea pădurii. Un puț strîmt de 1,8 m e continuat de o galerie activă, joasă și strîmtă. Dezvoltare 7,8 m, denivelare 2 m, localizată în calcare oligocene. Descoperită și cartată de Iștvan Dumitru și Gellinek Gh. în 28.11.1982 (fig.50).

6. Speometrie și considerații carstologice

Densitatea peșterilor (peșteri/km) este de 2,18 pentru calcarele ecocene și 0,58 pentru cele oligocene.

Trebue menționat că peșterile din Oligocen se grupează în special în zona Mestecăcan-Boiu Mare, în aria în care largă dezvoltare a formațiunilor oligocene coincide cu un platou cu o circulație subterană intensă și neorganizată în cursuri de apă majore, în restul bazinului aceste condiții nemaifiind întîlnite.

Dezvoltarea medie de 94,06 m a peșterilor din Eocen reflectă numărul ridicat al cavităților mici, diminuindu-se astfel ponderea marilor cavități. Este remarcabilă dezvoltarea medie a peșterilor din Oligocen (105,44 m) în condițiile în care doar 3 cavități au peste 300 m. Densitatea rețelei subterane (m/km) arată gradul mai ridicat de carstificare al formațiunilor ecocene (205,37) față de cel al formațiunilor oligocene (61,02).

Denivelarea și panta medie reflectă grosimea mai mare a calcarelor ecocene, diferențialnd destul de net cavitățile dezvoltate în cele două formațiuni carstificabile.

De asemenea raportul dintre numărul și dezvoltarea cavităților active și fosile, diferențiază net carstificarea din cele 2 formațiuni, cavitățile din Eocen fiind predominant fosile, în timp ce acelea din Oligocen sunt predominant active. În ansamblu însă ponderea ridicată a cavităților din calcarele ecocene determină principial indici speometrici ai bazinului. În ceea ce privește evoluția carstificării, în mai multe cavități au fost sesizate 2 etaje de adâncire (avenul Puturilor, peștera Lăi, peștera de la moara lui Pocol). Dacă o ultimă etapă este legată de atingerea unui profil de echilibru, în baza formațiunilor carstificabile, a existat însă și o altă etapă de intensă carstificare, anterioară. Datarea acesteia să ar putea face prin corelarea strictă cu vîrstă teraselor Someșului. În zona culoarului Someșului, Al. Savu recunoaște (1965) 9 nivele de terasă, între luncă și nivelul superior de 200 m, situate la altitudini relative (față de nivelul actual al

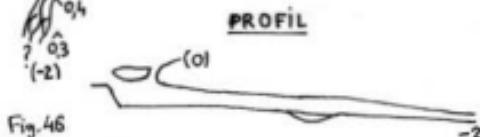
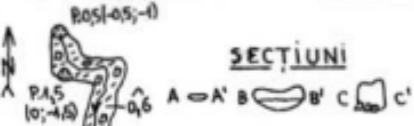
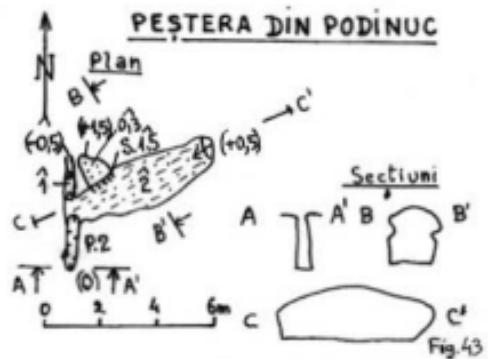
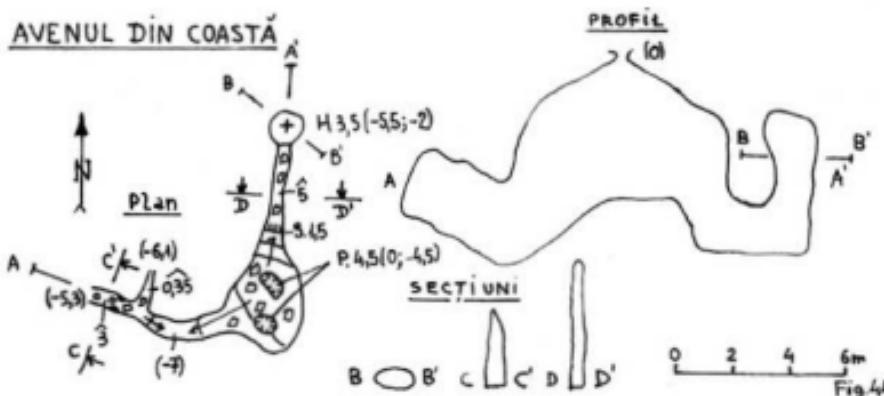
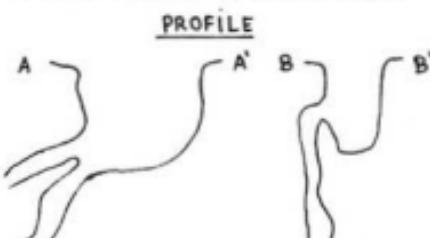
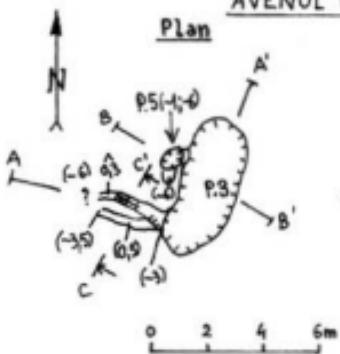
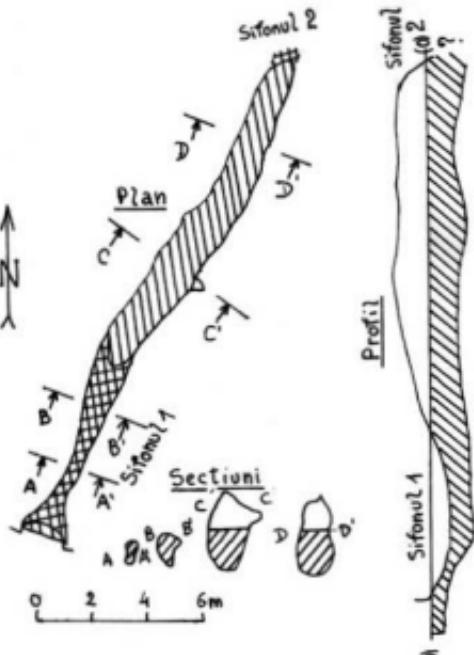
PESTERA DIN PONORUL DE LA LINIEAVENUL DIN COASTĂAVENUL CU DIACLAZE DIN V. ASCUNSĂ**SECTIUNE**
c c'

Fig. 45



PEŞTERA DIN IZBUCUL ZUGĂU

Fig. 47

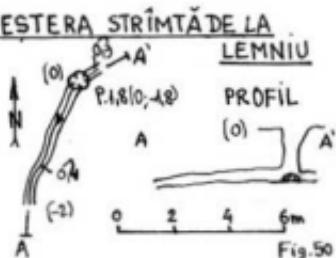


Fig. 50

AVENUL DIN VBOIULU

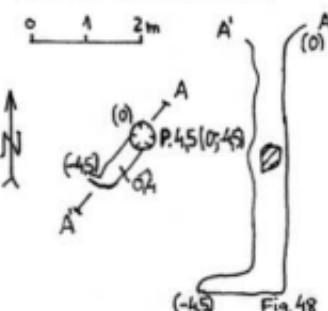


Fig. 48

PEŞTERA FURCITURI

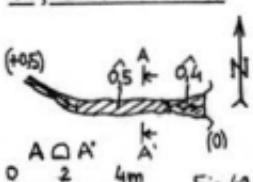


Fig. 49

Somesului) de 3-4 m (I), 8-12 m (II), 18-22 m (III), 30-35 m (IV), 50-55 m (V), 75 m (VI), 90-110 m (VII), 140 m (VIII) și 160-200 m (IX).

Terasele I-III sunt considerate de geneză climatică și vîrstă Pleistocen superior-Holocen, terasele IV-VII de geneză tecto-climatice vîrstă fiind Pleistocen mediu-superior iar terasele VIII-IX de origine tectonică, parțial climatică, de vîrstă Pleistocen inferior-Pleistocen superior. Cea mai veche terasă, afectată ulterior de fenomene carstice, este cea de 90-110 m (VII) iar cea mai nouă terasă, III (17-22 m), carstificând deci formațiuni atribuite Holocenului - Pleistocenului inferior - mediu.

In cariera Spria de la Letca se observă mici goluri carstice complet umplute cu argilă reziduală roșiatică, ceea ce atestă prezența unui paleocarst mai vechi. Principalele goluri carstice pot fi însă atribuite Pleistocenului.

7. Speograma bazinului 4001

Suprafață totală	104,54 kmp
Roci carstificabile -	81,11 kmp (77,59%)
Eocen	36,18 kmp (34,61%)
Oligocen	44,93 kmp (42,98%)

Număr de cavitate (105)

Dezv.	<10m	10-100m	100-500m	500-1000m	>1000m
Eocen	10 (9,52%)	60 (57,14%)	6 (5,71%)	1 (0,95%)	2 (1,90%)
Oligocen	5 (4,76%)	13 (12,38%)	7 (6,67%)	1 (0,95%)	
TOTAL	15 (14,28%)	73 (69,52%)	13 (12,38%)	2 (1,90%)	2 (1,90%)

Densitatea peșterilor (peșteri/kmp)

Eocen	2,18
Oligocen	0,58
Total	1,00

Dezvoltare cumulată(m)

Eocen	7430,4
-------	--------

Oligocen 2741,5
Total 10171,9

Dezvoltare medie(m)

	Eocene	Oligocen	Total
Eocen	94,66		
Oligocen	105,44		
Total	96,87		

Densitatea rețelei subterane (m/kmp)

	<10m	10-20m	20-50m	>50m
Eocen	44 (41,90%)	15 (14,23%)	16 (15,23%)	4 (3,82%)
Oligocen	21 (20%)	3 (2,86%)	2 (1,91%)	
Total	65 (61,9%)	18 (17,14%)	18 (17,14%)	4 (3,82%)
Denivelare				
Eocen	205,37			
Oligocen	61,02			
Total	97,30			

Denivelare totală (m)

Denivelare media(m)

Panta media

<i>Diasporic</i>	<i>Endemic</i>	<i>Fauna</i>	<i>Grade</i>
Eocen	1139,5	Eocen	9
Oligocen	171,8	Oligocen	3
Total	1311,5	Total	8
			grade 80c 85c 25c

Hidrografie

Era/epoca	cavitate (nr)		dezvoltare (m)	
	active	fosile	activ	fosil
Eocen	14(17,72%)	65 (82,28%)	2814 (37,87%)	4616,4 (62,13%)
Oligocen	23 (88,46%)	3 (11,54%)	2231,5 (81,40%)	510 (18,60%)
Total	37 (35,24%)	68 (64,76%)	5045,5 (49,60%)	5126,4 (50,40%)

40. PODISUL SOMESAN

400. PODISUL PUBCĂRET-BOIU MARE

4001. VERSANTUL DREPT AL SOMEȘULUI ÎNTRE BIZUSA SI CIOCMANI

Nr. Mar- crt. care	Denumire și sinonime	Localizare	Deschideri nr.			Altitudini		Tip hidro- logic	Ex- ten- sie (m)	Dez- vol- tare (m)	Denivelare (m)		Vîrstă rocilor
			Citi- re	abs. (m)	rel. (m)	-	+				-	+	
11 M	P. (Av.) din Poiana Mare	Pădurea Soimușenilor	1	A	351			F		20	8		Eocen
12 M	P. din ograda lui Brindușan Gavril din Cuciulat	v. Seacă; v. st.	2	H	210			A	13	52	6	8	Eocen
13 M	Av. lui Zaharia	Pădurea Soimușenilor	1	A	371			F	15,4	59	35		Eocen
14 M	Av. din găvanul de la Gura Cerului de pe dl. Cozlej	nord dl. Cărămidă	1	A	523			A	51,2	176	67,5		Eocen
15 M	Av. Stiolul din Dîmbul Fătuului de lingă Poiana Mare	Pădurea Soimușenilor	1	A	321			F	18,7	62	33		Eocen
16 M	Av. din ponorul cu trei guri de lingă Poiana Mare	Pădurea Soimușenilor	1	A	334			F		10	8		Eocen
17 M	Av. Lung	Pădurea Soimușenilor	1					F	20	100	20		Eocen
18 M	Av. cu trei intrări de la Cerul Soimușenilor	"	3	A	411			F		15	8		Eocen
19 M	Stiolul dintre Ierbașul lui Gheorghe și Cerul Soimușenilor	"	1	A	404			F		14,5	9,7		Eocen
20 M	Av. Taberci	"	1	A	348			A	4	49	48		Eocen
21 M	Av. de lingă drum	"	1	A	350			F	4,9	31	25		Eocen
22 M	Av. cu crengi	"	1	A	352			F	5,8	20	13		Eocen
23	Av. abandonat de lingă Poiana Mare	"	1					F		21	15,5		
24	Av. 1 din Colnic (p. din Colnic)	sud dl. Cărămidă	1					F		15	12		Oligocen
25	P. de pe Colnic	"	1					F	3,8	6	2		Oligocen
26	P. lui Melnic	"	1					F	5	7	2,7		Oligocen
27 M	P. Casa Juchii	v. Seacă; v. st.	1					F	7,3	10,5		1,5	Eocen
28 M	P. Av. de la Secătură	"	1					F	7,3	14	5		
29 M	Av. 1 de la Mesteceni	"	1					F	3	15	11		
30 M	Av. 2 de la Mesteceni	"	1					F		49,5	31,5		
31 M	Av. 2 din Colnic	sud dl. Cărămidă	1					F	7,2	21,5	13,5		Oligocen
32 M	P. Gaura Vîntului de sub Piatră	v. Purcărețului; v. st.	1					F		20		0,6	Eocen
33	P. din dl. Marginica de la Mesteceni	sud dl. Marginica	1	A	535			A	225	454	23		Oligocen
34	Av. Mic de lingă Poiana lui Horhon	Păd. Soimușenilor	1					F		9	6		Eocen

Nr. Mar- crt. care	Denumire și sinonime	Localizare	Deschideri nr. Altitudini			Tip hidro	Ex- ten- sie (m)	Dez- vol- tare (m)	Denivelare (m)			Vîrstă rocilor
			Citi- re	abs. (m)	rel. (m)				-	+		
35	P. din cariera Spria de la Letca	v. Purcărețului; v. st.	1			F	20	20	10	2		Eocen
36 M	P. Fântâna Satului de la Toplița	v. Toplița; v. st.	1			SF		14		2		Eocen
37 M	P. de la Măgurici de la Răstoci (P. de pe Poiană)	v. Someș; v. dr.	1	T	319	F	158	507	34,6	4,6		Oligo- Eoc
38 M	P. din dolina 20 A	"	1			F		31	9			Eocen
39 M	Av. din dolina 26	"	2			F	3,6	14,5	6,2			Eocen
40	Av. de lingă Poiana lui Horhon	Pădurea Soimușenilor	1			F		29	27			Eocen
41 M	Av. Mare de lingă Poiana lui Horhon	Pădurea Soimu- senilor	1			F	13,3	68	56			Eocen
42 M	P. Picăturilor	v. Caselor; v. st.	1	A	368	A	50	74	8			Oligocen
43 M	P. de pe Poiană	v. Fântâna lui Hordău; v. dr.	1	A	325	A	22	35	5			Oligocen
44 M	P. cu apă de la Mesteacăn	v. Caselor; v. st.	1	T	362	A	12,5	13,5		1,5		Oligocen
45 M	P. Ungheuri amonte	v. Fântâna lui Hordău; v. dr.	1	A	490	3	A	20	25		2	Oligocen
46 M	P. de la Boiuț (p. dintre Hîrțop)	v. Bouiuț; v. St.	1	H	350	A	185	308	12			Oligocen
47 M	P. de la Bizușă								15	6		
48 M	Av. Lanternei	Pădurea Soimușenilor	1			F		20	18,5			Eocen
49 M	Av. cu șpirile	"	1			F		11	6,5			Eocen
50 M	Av. nr.3 de lingă poiana lui Horhon	"	1			F		13,5	8,5			Eocen
51 M	Av. de la marginea poienii	"	1			F	11,4	30	9			Eocen
52 M	Av. de la Zăpodia Soimușenilor	v. Seacă; v. dr.	1	H	260	A	70	137,7	21,4			Eocen
53 M	Av. din grupa Ciulii	v. Seacă; v. st.	1			F		13,5	7			Eocen
54 M	Av. Știoulul de pe miriste	"	1			F	7,3	7,2	5,2			Eocen
55 M	Ponorul din grupa Ciulii	"	1			F	18,7	25	11			Eocen
56 M	P. lui Brindușan	v. Seacă; v. dr.	1	H	250	30	A	126	207		4,2	Oligocen
57	P. din poiana Secături	v. Someșului; v. dr.				10	F	15,5	39	1	4,2	Eocen
58	P. cu ponor	v. Seacă; v. st.	1			F	7,7	8,5		1,7		Eocen
59 M	Av. de la marginea pădurii	Păd. Soimușenilor	1			F	4,1	6,5	5			Eocen
60 M	Av. cu hornc	"	1			F		8,5	4			Eocen
61 M	Av. cu septe	"	1			F	2	5	5			Eocen
62 M	Av. mic	"	1			F		5	5			Eocen
63												
64												
65												
66 M	P. Izbucul Bulbuc	v. Purcărețului; v. st.	1			A						Eocen
67 M	P. Vulpii	"	1			F						Eocen

Nr. Mar- crt. care	Denumire și sinonime	Localizare	nr.	Deschideri Altitudini			Tip hidro-logic	Exten-sie (m)	Dez-voltare (m)	Denivelare (m)		
				Citi-re	abs. (m)	rel. (m)				-	+	
68 M	P. Bisericuței	v. Purcărețului; v. st.	1				F				Eocen	
69 M	P. Vulpii de sub Poiană	v. Flintina lui Hordău; v. dr.	2	A	302	0	A	77	105	7	Oligocen	
70 M	P. cu mușchi	*	1	H	395		A	6	6	0,5	Oligocen	
71	P. Zidită	v. Flintina lui Hordău	1	H	495	0	A	8	8		Oligocen	
72 M	P. de la ponorul de la Saivan	est dl. Poienița	3	H	475		F	15	17	3	Eocen	
73 M	P. din Zânoaga Pietricelii	v. Flintina lui Hordău; v. dr.	1	A	291		A	165	362	11	1,6	Oligocen
74 M	Av. Unguriu din Chert	sud dl. Purcărețului	1	H	490		F	15	68	24	Eocen	
75 M	Av. Hîrtopul Mistreților	v. Ascunsă; v. dr.	1	H	378		F	19	28	6,5	Eocen	
76	Av. Salamandrei	v. Ascunsă; v. dr.	1	H	382		F	2,5	13,3	12	Eocen	
77	Av. Mare cu Crengi	"	1	H	378		F	10,5	37	23	Eocen	
78	P. Vizuinici din v. Luncii	v. Luncii; v. dr.	2	H	275	8	F	7,5	19	0,5	2,5	Eocen
79	P. de la Valaua din dl. Măgurici	v. Flintina lui Hordău; v. st.	2	H	325		A	40	49,5	6,5		Oligocen
80	P. cu argilă de la Mestecăcan	v. Flintina lui Hordău; v. dr.	1	H	378		A	19,5	20		0,5	Oligocen
81	P. de la halaua din Boiuț	v. Boului; v. st.	1	H	350		A	15	18	2		Oligocen
82 M	Av. Puțurilor	Păd. Soimușenilor	1	H	351		F	35,2	310	54,5		Eocen
83 M	Av. Septelor de lingă Poiana lui Horhon	Păd. Soimușenilor	1	H	350		F	4,8	26,1	18,5		Eocen
84 M	Av. lui Felix	Păd. Soimușenilor	1	H	355		F	9,5	42,8	15,8		Eocen
85 M	P. cu puț din Cariera Nouă	v. Someș; v. dr.	2	H	290		F	7	16	6,6		Eocen
86 M	Av. 1 de la Căpătie	v. Seacă; v. st.	1	H	365	35	F	11,5	29	12		Eocen
87 M	Av. 2 de la Căpătie	v. Seacă; v. st.	1	H	365	40	F	8	17	8,5		Eocen
88 M	Av. 3 de la Căpătie	v. Seacă; v. st.	1	H	375	50	F	135	33	8,6		Eocen
89 M	P. cu argilă din Dosul Zăpodiei	v. Seacă; v. dr.	1	H	240	15	SF	64	155	16		Eocen
90 M	P. de lingă birourile carierei Cuciulat	v. Someș; v. dr.	1	H	210	15	F	11,5	27	6		Oligocen
91 M	Av. de lingă Dosul Zăpodiei	v. Seacă; v. dr.	1	H	235	5	F	5	19	7,3		Eocen
92 M	Av. cu pilier din Dosul Zăpodiei	v. Seacă; v. dr.	1	H	245	20	F	2	11,3	7,6		Eocen
93	Av. de la Linie	vest cariera nouă Cuciulat	1	H	360	80	A	10,5	43	16,8		Eocen
94 M	Av. din plantația de sub Coasta	Pădurea Soimușenilor	1	H	395		A	8	12	8		Eocen
95 M	Av. lui Ioi de sub Coasta	Pădurea Soimușenilor	1	H	400		A	18	98,5	64,5		Eocen
96 M	Av. de pe Lizieră	Păd. Soimușenilor	1	H	390		F	4	24	21		Eocen
97 M	Av. din ponorul de la Halău	v. Seacă; v. dr.	1	H	225	30	F	9	10,5	7		Eocen
98 M	Av. de la Ogrăzi	v. Seacă; v. dr.	1	H	255	40	F	7	12	6,5		Eocen

Nr. Mar- crt. care	Denumire și sinonime	Localizare	Deschideri				Ex- ten- sie (m)	Dez- vol- tare (m)	Denivelare (m)		Vîrstă rocilor	
			nr.	Citi- re	Altitudini abs. (m)	rel. (m)	Tip hidro- logic		-	+		
99	M	Av. Diaclazei de lungă Poiana Găzdacului	v. Seacă; v. dr.	2	H	230	30	F	5	10,5	6,5	Eocen
100	M	Av. I de pe Piciorul Peșterii	v. Seacă; v. st.	1	H	250	30	F	6,8	14	6,5	Eocen
101		P. din pășunca Poenitiei	sud dl. Poenită	1	H	470		A	30	38	6	Oligocen
102		Av. cu oase de la Piroșa	SE dl. Cerna	1	H	466		F	11	18	7	Eocen
103	M	P. de la moara lui Pocoł	v. Purcărețului; v. dr.	1	H	290	8	A	1392	2345	11	Eocen
104	M	P. din Podinuc	v. Purcărețului; v. st.	1	H	330	40	F	7	10,5	0,5	Eocen
105	M	Av. din coastă	v. Ascunsă; v. dr.	2	H	380	50	F	10	22	7,1	Eocen
106	M	Av. cu diaclaze din v. Ascunsă	v. Ascunsă; v. dr.	1	H	360	50	F	6	16	6	Eocen
107		P. Ponorul de la Linie	v. Purcărețului; v. dr.	1	H	290	45	A	10	12	2	Oligocen
108	M	P. Izbucul Zugău	v. Someșului; v. dr.	1	H	275	3	A	19	20	1,5	Eocen

Coduri dublate

7	Av. din v. Boulu	v. Boulu; v. st.	1	A	407	4	SF	1,5	5,5	4,5	Eocen
34	P. Furcături	v. Boulu; v. dr.	1	A	433	0	A	7	7	0,5	Oligocen
59	P. Strîmtă de la Lemniu	v. Peșterii; v. dr.	1	H	350	20	A	6	7,8	2	Oligocen

M - marcat

N - nemarcat

SF - subfosil

H - cotă citită pe hartă

A - cotă măsurată cu altimetrul

Bibliografie

1. Baboș Radu (1981)
2. Baboș Radu, Mureșan Maria (1981)
3. Baboș Radu, Mureșan Maria (1982)
4. Bielz E. Albert (1884)
5. Bielz E. Albert (1985)
6. Bleahu Marcian (1983)
7. Bleahu Marcian, Povară Ioan (1976)
8. Cârciumaru Marin, Bitiri Maria (1979)
9. Cârciumaru Marin, Bitiri Maria (1980)
- Sinteză a rezultatelor cercetărilor de speologie fizică în zona carstică Răstoci - Mestecănn - Bul. C.C.S.S. nr. 5, 1981, pag. 72-92
- Zona carstică Mestecănn - Răstoci (cod 4001) - Studii și cercetări de speologie, Rm. Vilcea, 1981, pag. 17-23
- Rezultatele cercetărilor de speologie fizică în regiunea Răstoci - Mestecănn - Studii și cercetări de speologie, Rm. Vilcea, 1982, pag. 14-28
- Beitrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens - Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpathen Vereins IV / 1884, pag. 1-4, Sibiu
- Nachtrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens - Jahrb. d.S.K.V. V/1885, pag. 34-35, Sibiu
- "Petele de culoare" din peștera Cuciulat - Bul. clubului "Emil Racoviță" București, nr. 8/1983, pag. 113-114
- Catalogul peșterilor din România - Edit. C.N.E.F.S., București, 1976
- Picturi rupestre la Cuciulat pe Someș. Manifestări artistice preistorice? - Stud. și cerc. de istorie veche și arheologic, tom. 30, nr. 2, 1979, Edit. Academiei, București
- Cele mai vechi picturi rupestre paleolitice din România - Revista

10. Cârciumaru Marin (1981)
11. Cârciumaru Marin (1987)
12. Constantinescu Eugen,
Rist Iosif,
Diaconescu Marius (1991)
13. Constantinescu Eugen,
Rist Iosif, Istvan Dumitru,
Todoran Marius (1992)
14. Done Adrian (1983)
15. Giurgiu Ică (1983)
16. Giurgiu Ică, Vădeanu Tavi, Done Adrian, Negru Marcel, Sandeschi Nicolae, Silvășanu Gabriel, Codescu Mihai, Ciuculescu Octavian, Sfâșie Mircea, Cucu Florin (1983)
17. Goran Cristian (1982)
18. Ionescu I. (1989)
19. Istvan Dumitru,
Zachan Alexandru (1983)
20. Istvan Dumitru (1983)
21. Istvan Dumitru,
Rist Iosif (1985)
22. Istvan Dumitru,
Damian Ștefan (1990)
23. Istvan Dumitru (1991)
24. Kövari Ladislaus (1853)
25. Muraru Adrian,
Done Adrian (1979)
26. Nedopaca M., Onac B.;
Todoran V. (1988)
27. Onac B., Todoran V. (1987)
28. Onac B. (1988)
29. Orghidan Traian, Pușcariu Valeriu, Bleahu Marcian, Decu Vasile, Rusu Theodor, Bunescu A. (1965)
30. Rist Iosif,
Diaconescu Marius (1992)
31. Rist Iosif (1992)
32. Todoran V., Onac B. (1987)
- muzelor și monumentelor. Monumente istorice și de artă, nr. 1, 1980, București
- *O peșteră cu pictură rupestră paleolitică descoperită pe valea Someșului - Studii și cercetări de istoria artei, seria artă plastică*, tom 28, 1981, pag. 123-125, Editura Academiei
 - *Mărturii ale artei rupestre preistorice în România* - Editura Sport-Turism, 1987
- Date cartologice asupra avenului *Piatrări de la Soimuseni* (podisul Someșan) - Bul. CCS, Galeria, nr. 13/1991, pag. 29-38, 6 fig.
- *Noi descoperiri în peștera Lili (podisul Someșan)* - Cercetări speologice, volumul 1, 1992, Clubul Național de Turism pentru Tineret
 - *Peștera din cariera Cuciulat* - Bul. clubului "Emil Racoviță" București nr. 8/1983, pag. 82-89
 - *Cum se poate cîștiga o pereche de cizme* - Bul. clubului "Emil Racoviță" București, nr. 8/1983, pag. 116-124
- *Descoperiri și explorări speologice în podisul Someșan (bază pentru inventarul zonei)* - Buletinul clubului "Emil Racoviță" București, nr. 8/1983, pag. 11-81, 56 figuri, 2 fotografii
- *Catalogul sistematic al peșterilor din România* - București, 1982
 - *Peșterile rupestre, cele mai vechi monumente religioase de pe teritoriul României* - "Noi tracii", nr. 176/iunie 1989, pag. 5-18, Milano
- *Pesterile din zona satului Mesteacân (jud. Maramureș)* - Bul. clubului "Emil Racoviță" București, nr. 8, pag. 98-106, 6 fig., București, 1983
- *Particularități tectonice ale endocarstului din Oligocenul podisului Someșan (zona Mesteacân - jud. Maramureș)* - Bul. CCSS, 7/1983, pag. 46-55, 3 fig.
- *Evoluția peșterii din Zănoaga Pietricelii (podisul Someșan)* - Bul. speologic CCSS, 9/1985, pag. 35-41, 4 fig., Edit. CNEFS, București, 1985
- Date mineralogice asupra gipsului din peștera din Zănoaga Pietricelii (podisul Someșan) - Bul. Peștera, nr. 3, CSER Cluj-Napoca, pag. 130-136, 4 fig., Cluj-Napoca, 1990
 - *Clubul Speo-Montana Baia Sprie 1976-1991* - 12 pag., Baia Mare, 1991
 - *Erdélyi föld ritkáságai* - Cluj, 1853, pag. 110
- *Considerații speologice preliminare asupra peșterii din cariera Cuciulat* - Studii și cercetări de istorie veche și arheologie, tom. 30, nr. 2, 1979, Edit. Academiei, București
- *Aspecte ale micromorfologiei cristalelor de gips din peșteri* - Bul. CSER Cluj-Napoca, Peștera, nr. 2/1988, pag. 227-229
 - *Coatribussion # la connaissance des formations de gypse de la Grotte de Răstoci (NO de la Roumanie)* - The Eocene from Transylvania Basin, pag. 301-306, Cluj-Napoca
 - *Speleoteme sulfatice în cîteva peșteri din România* - Bul. CSER Cluj-Napoca, Peștera, nr. 2/1988, pag. 184-189
- *Harta regiunilor carstice din România* - Lucr. Institut de Speologie "Emil Racoviță", tom.IV, 1965
- *Avenul lui Ioji de sub Coasta (Soimuseni - podisul Someșan)* - Cercetări speologice, buletinul Clubului Național de Turism pentru Tineret, nr. 1, 1992
 - *Explorări subacvatice în podisul Someșan* - Cercetări speologice, volumul 1, 1992, Clubul Național de Turism pentru Tineret
 - *La morphologie de l'exo- et l'endokarst du Plateau de Purcăret - Meseacân (Plateau du Someș)* - Theoretical and Applied Karstology, vol. III, pag. 127-131

33. Todoran Vasile,
Onac Bogdan (1988)
34. Todoran V. (1990)
35. Vădeanu Tarquinius,
Done Adrian (1981)
- *Morfologia exo- și endocarstului de pe platoul Purcăreț - Mesteacăn* - Bul. CSER Cluj-Napoca, Peștera, 2/1988, pag. 89-93
 - *Aspecte legate de protecția carstului în zona Purcăreț - Mesteacăn - Boiu Mare (pod. Someșan)* - Bul. CSER Cluj-Napoca, Peștera, nr. 3, pag. 142-145
 - *Peștera din cariera Cuciulat. Manifestări artistice preistorice* - Studii și cercetări de speologie, Rm. Vilcea, 1981, pag. 67-69

L'ACTUALISATION DE L'INVENTAIRE SPÉLÉOLOGIQUE DU BASSIN 4001 (LE VERSANT DROIT DE SOMES ENTRE BIZUŞA ET JIBOU)

105 grottes en 81,11 km² avec de roches karstifiables. 10171,9 m développement et 1311,5 m dénivellation cumulée.